

ATENEO FERROLÁN
FUNDADO NO ANO 1879

ATENEA

[Revista trimestral do Ateneo Ferrolán (Membro de A.I.F.A. e da A.E.A.) · Abril - Maio - Xuño 2008]

XA! Rehabilitación do Ateneo

Carvalho Calero | Curros Enríquez | Día da Paz |
Botadura do "Juan Carlos I" | Literatura e Cine
ademais: SERVIZOS, BREVES, CONVOCATORIAS ...
e a PROGRAMACIÓN DO TRIMESTRE

nº 31

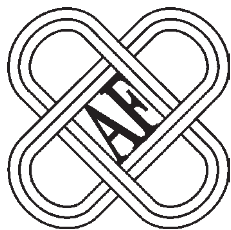
Vista da Praza da Quintana (Galiza) na manifestación da rede Galiza Non Se Vende o 17 de Febreiro de 2008. Foto Damch

ATENEO FERROLÁN

www.ateneoferrolan.org

ATENEO FERROLÁN
FUNDADO NO ANO 1879

ATENEA
Revista trimestral do
ATENEO FERROLÁN

Nº 31

Abril-Maio-Xuño
2008

DIRECCIÓN E COORDINACIÓN
ATENEO FERROLÁN

REDACCIÓN E ADMINISTRACIÓN
Rúa Magdalena, 202-204, 1º
FERROL

Tlfnos.
981 35 79 70 / 981 35 40 98

Fax
981 35 40 98

E-mail
a_ferrol@teleline.es

WEB
www.ateneoferrolan.org

ISSN
1575-9679

Depósito legal
C-1937/99

COPYRIGHT

O Ateneo Ferrolán é membro integrante de A.I.F.A. (Asociación Iberoamericana y Filipina de Ateneos) e da A.E.A. (Asociación Española de Ateneos).

CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: María Xosé Villar Corral
DESEÑO E MAQUETACIÓN: Ateneo Ferrolán
ILUSTRACIÓNS, CABECEIRAS, E REALIZACIÓN: Leandro, Juan de la Fuente, Ateneo Ferrolán
FOTOGRAFÍA DE PORTADA: Pedro Lugrís (Foto BERNARDINO)
FOTOGRAFÍA DE CONTRAPORTADA: DAMCH
PATROCINA:

XUNTA DE GALICIA
PRESIDENCIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

Agradecementos as empresas publicitadas pola súa confianza: MESÓN "O ESCUDO", A ESCOLA DA VACA, CENTRAL LIBRERA, VIAJES PACO, CENTRO COMERCIAL ABERTO A MAGDALENA, CONFRARÍA DE PESCADORES DE FERROL, PARADOR DE TURISMO

ABRIL SOLIDARIO
1 SORTEO - 1 PREMIO - 1 FESTA SOLIDARIA
SÁBADO 26 DE ABRIL DE 2008
1 €uro

DEFENDAMOS ESTA ENTIDADE CULTURAL NOSA, DE TODOS E TODAS, LIBRE, INDEPENDENTE, ABERTA E AO SERVIZO DE TODA A CIDADANÍA

ATENEO FERROLAN
Fundado en 1879
www.ateneoferrolan.org

1 €uro

ABRIL SOLIDARIO
1 SORTEO - 1 PREMIO - 1 FESTA SOLIDARIA
NON NOS DEIXAREMOS QUEIMAR !!!!!
REXURDIREMOS !!!!!

Sábado, 26 de Abril. Festa Solidaria co Ateneo Ferrolán en Sesión Vermú, a partir das 12 da mañá.

Colaboración solidaria co Ateneo Ferrolán 1 €uro. (sorteo de 1 lote cultural en combinación co sorteo da ONCE do venres 25 de Abril de 2008. Farase entrega do premio en directo na sesion vermú o sábado 26 de Abril.

1 LOTE DE PRODUCTOS CULTURAIS:
1 Caderno Ateneo: Ferrol, Cidade da Ilustración
1 Caderno Ateneo: A ría de Ferrol, A perla Artabra
2 CD editados polo Ateneo Ferrolán
1 Figura Atenea (imitación de bronce sobre pe de madeira).

ABRIL SOLIDARIO CO ATENEO FERROLÁN
MERCA UNHA RIFA E COLABORA CO ATENEO!!!
Sábado 26 de abril, Festa solidaria co Ateneo Ferrolán.
Sesión Vermú a partir das 12 da mañá.

Colaboración Solidaria co Ateneo Ferrolán 1 euro por rifa.
Sorteo de 1 lote cultural en combinación co sorteo da ONCE do venres 25 de abril.

O Comisario de Medio Ambiente da U.E. Sr. Stavros Dimas, aínda que non é el a UNIÓN EUROPEA, merece todos os respectos. O TRIBUNAL SUPERIOR DE XUSTIZA de Galicia e o TRIBUNAL SUPREMO do Estado Español, tamén.

E cal é a relación destas dúas afirmacións?

Explicámonos: Noticias nos medios (TVG e prensa) os días 13 e 14 do pasado mes de febreiro anunciaban con grandes titulares que a UE aseguraba que a Planta de Gas de Reganosa cumpría a lexislación ambiental europea.

Non é discutible que o dito Sr. dixera iso, pero si é asombroso que os medios de comunicación fixeran caixa de resonancia dunha afirmación persoal elevándoa a categoría de veredicto da UNIÓN EUROPEA. Pero aínda máis asombroso é que os mesmos medios non tiveran a decencia de facer o máis mínimo comentario ao respecto da colisión desa categórica afirmación con DÚAS sentenzas do TRIBUNAL SUPERIOR DE XUSTIZA DE GALICIA que din todo o contrario. Sentenzas que se atopan no TRIBUNAL SUPREMO recorridas por Reganosa e pola propia XUNTA DE GALICIA.

Non é crible que o T.S.X.G. nas súas dúas sentenzas non tivese en conta o único e feble argumento do devandito Comisario, pero si parecía seguro ó respecto a decisións e trámites procesais da XUSTIZA. Respecto que non parece ter o Comisario da UE, e respecto que non parecen esixir como deberían os medios aos que nos estamos a referir. Esta é unha mostra do coidado co que moitas veces se trata á opinión pública, ou será parte da táctica de deformación que a ditos medios interesa ...

As tácticas dos medios son as que son e alá eles, pero á agresión en toda regra dun membro significado da UE á soberanía dunha COMUNIDADE AUTÓNOMA, GALICIA, cuxo TRIBUNAL SUPERIOR DE XUSTIZA emitiu dous dictames anulando a tramitación ambiental de Reganosa e á falta de respecto ao TRIBUNAL SUPREMO do Estado Español (materia "sub índice"), tería que ser respondida contundentemente por alguén.

* * *

Sen estridencias, dun xeito natural, sinxelo, producindo unha sensación de serenidade, de paz, de acougo gratificante e relaxante, despois dunha viaxe un tanto borrascosa, gañou ZAPATERO. Nunca se notou tanto o efecto balsámico do pronunzamento das urnas, da decisión da cidadanía. Aquelo de "chegou o comandante e mandou parar", ten plena aplicación no cotarro sociopolítico do País. O efecto enmudecedor nos contrarios é evidente.

Reaccionarán evidentemente, pois hai moitos reaccionarios, e voltarán as insinuacións, aos augurios máis truculentos, pero de momento o efecto foi desolador, nótase en todos os niveis; non acaban de dixerir a derrota ou máis ben a vitoria que consideran inexplicable.

Dende significados voceiros mediáticos, descartando por suposto os extremistas que desgrazadamente os hai e non merecen comentario, até os cidadáns de a pé, *pobriños*, que aínda seguen aferrados a interpretacións insidiosas do 11M, a todos nótaselles, de momento, o desconcerto desolador polo resultado, e, sen darse conta, absolutamente inconscientes, descobren a súa incapacidade para ofrecer unha mínima análise obxectiva do sucedido.

Para os que entendemos a situación, ou cremos entendela, e asumimos con tranquilidade o resultado, quédanos unha difusa incerteza que pouco a pouco iremos reafirmando ou disipando.

A vitoria electoral é só un primeiro paso, queda todo un duro camiño de avances sostidos na procura da realización do programa, do cumprimento das promesas e das respostas coherentes e consecuentes ós retos que inevitablemente han de xurdir.

ATENEO FERROLÁN ⌘

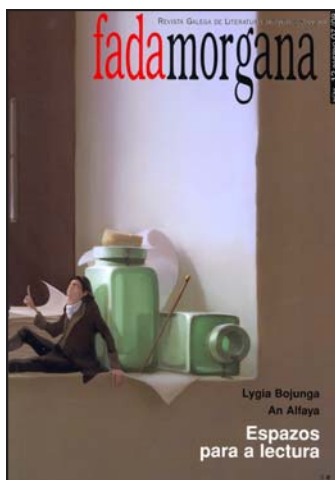
Fe de erros:
No pasado nº 30, na páxina 11, o pé da imaxe que acompaña o texto de «Os pinos», debería poñer Eduardo Pondal no lugar de Parga Pondal

AS NOVAS INCORPORACIÓNS DA HEMEROTECA

PRENSA DIARIA: local, nacional e estatal

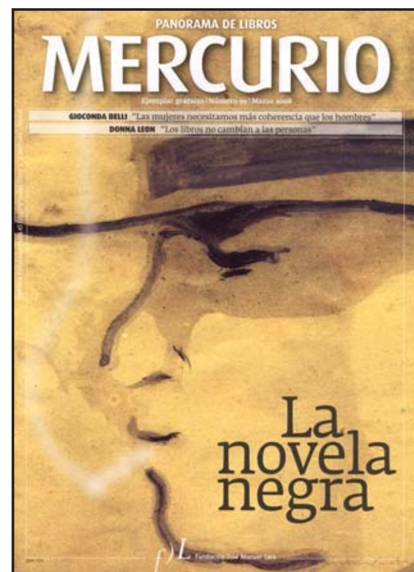
Diario de Ferrol · La Voz de Galicia · De Lunsavenres · La Opinión de A Coruña · El País
El Mundo · El Correo Gallego · Galicia Hoxe · Faro de Vigo · A Nosa Terra · Público

Fadamorgana.
Revista galega de literatura infantil e xuvenil. Nº12
Ed. Atlántica de Información e Comunicación de Galicia
ISSN: 1575-9520

Revista de Neda.
Anuario Cultural do Concello de Neda. Nº 10
Ed. Concello Neda
ISSN: 1139-1154

Mercurio
Panorama de libros. Nº 99
Ed. Fundación José Manuel Lara
ISSN: 1139-7705

Está a disposición dos usuarios da hemeroteca as máis de 300 cabeceiras coas que contamos

ESTÁ A DISPOSICIÓN DOS USUARIOS DA BIBLIOTECA, O CATÁLOGO INFORMATIZADO CON MÁIS DE 7.000 VOLÚMENES.

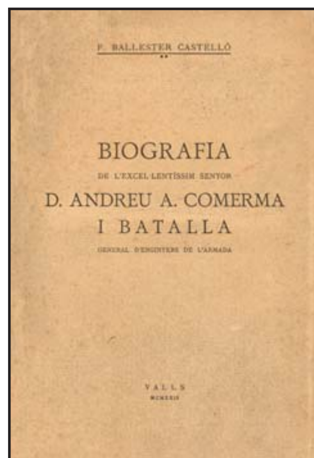
Os usuarios e as usuarias da BIBLIOTECA tamén poden consultar os nosos fondos bibliográficos na seguinte dirección:
www.opacmeiga.rbgalicia.org

QUEREMOS AGRADECER ÁS SEGUINTES PERSOAS E INSTITUCIÓNS AS IMPORTANTES DOAZÓNS EFECTUADAS PARA A NOSA BIBLIOTECA-HEMEROTECA:

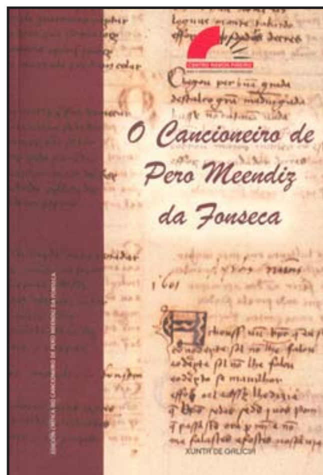
Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, Instituto de Estudios Gallegos "Padre Sarmiento"- CSIC, Edicións Embora, Libreria C4, Círculo Racinguista, Libreria del Campus

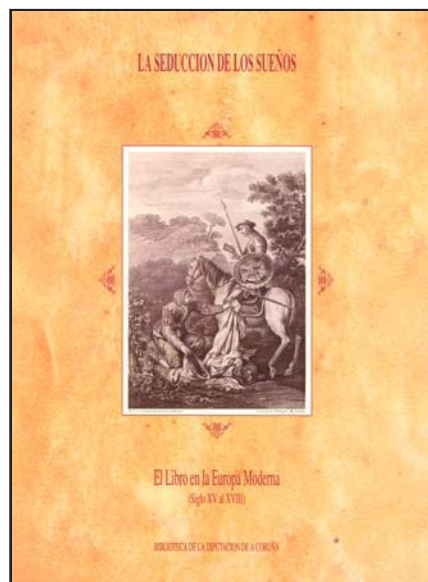
AS NOVAS INCORPORACIÓNS NA BIBLIOTECA

Biografía del Excm. Sr. Don Andreu A. Comerma i Batalla
F. Ballester Castelló
Editorial Catalana
Barcelona, 1922

O cancioneiro de Pero Meendiz da Fonseca
Laura Tato Fontaíña (ed.)
Ed. Centro Ramón Piñeiro
ISBN: 978-84-4534543-6

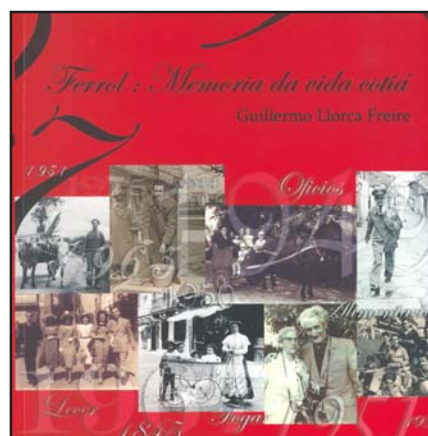
La seducción de los sueños. El libro en la Europa moderna. (Ss. XV al XVIII)
Luis Miguel Fernández y Antonio Garrido
Ed. Deputación da Coruña
ISBN: 84-86040-86-8

De que cor es ti?
Luís Rapela e Spela Trobec
Ed. Embora
ISBN: 978-84-95460-77-6

O diccionario del dialecto gallego de Luís Aguirre del Río
Carme Hermida Gulías (ed.)
Ed. CSIC-Instituto de Estudios Gallegos "Padre Sarmiento"
ISBN: 978-84-00-08609-1

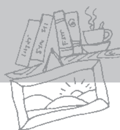
Ferrol: Memoria da vida cotiá
Llorca Freire Guillermo
Ed. Libreria del Campus
ISBN: 84-921363-5-9

ESTÁ A DISPOSICIÓN DOS SOCI@S OS FONDOS DA

FILMOTECA

que conta hoxe con máis de 500 títulos... e sigue a medrar!

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

A FESTA DOS LIBROS NO NOSO

ATENEO FERROLÁN

Juan Farias

Alonso Montero

Manuel Lueiro Rey

Celebrar a literatura, os libros e aos seus autores, é algo que o Ateneo Ferrolán fai habitualmente dende a súa fundación no ano 1879, pero abril e maio teñen algo especial pois nestes meses reúnense acontecementos que poñen unha maior énfase nos libros.

Por iso, nestes breves percorridos polas historias da Biblioteca - Hemeroteca, deste ATENEO, rescatamos a algúns dos destacados escritores que pasaron polos nosos locais.

Son só unha representación, con un carácter moi heteroxéneo, pero significativo do noso compromiso e apoio ás LETRAS.

Recóllense aquí fotografías dende os anos 70 até a actualidade, de diferentes personalidades que acudiron ao Ateneo Ferrolán a falar da súa obra, da doutros autores ou da literatura en xeral.

Blanco Amor

M A Fernán Vello

César Antonio Molina

Rafael Dieste y Ramón Piñeiro

Fernando Savater

José Ángel Valente

Josep Vicent Marqués

Uxío Novoneyra

A Fundación ferrolá continúa reunindo apoios para acadar a declaración do Día das Letras Galegas 2009 para o intelectual CARBALLO CALERO

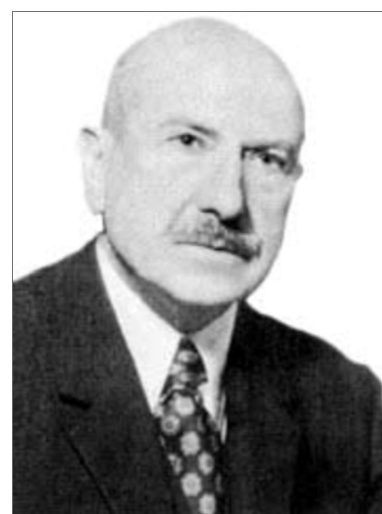
ARTÁBRIA SEGUE PULANDO POR CARVALHO CALERO

Nos últimos meses téñense organizado palestras, mesas redondas, e dende hai unhas semanas, a Fundación Artábria vén reunindo apoios de intelectuais, artistas e políticos para acadar o recoñecemento. Son moitos os que xa fixeron a foto co cartaz de apoio á iniciativa, sobre todo na noite que se celebrou unha cea de homenaxe aos veciños de Mugardos cuxas casas están a carón de Reganosa. Entre eles, Miguel de Lira, Carlos Santiago, Comba Campoy, Eliseo Zaera (presidente do Ateneo Ferrolán) ou a concelleira de Cultura de Ferrol, Yolanda Díaz.

O Presidente do Ateneo Ferrolán, Eliseo Zaera Ríos, asina o documento de adhesión.

En novembro, unha conferencia organizada conxuntamente pola Fundaçom Artábria e a Associaçom Galega da Língua (AGAL) en colaboración co Ateneo Ferrolán, contou coa participación do maior especialista na figura de Carvalho Calero, José-Martinho Monteiro Santalha, prof. de Didáctica das Linguas na Universidade de Vigo; de Maurício Castro, xefe do Dpto. de Português na EOI de Ferrol; e de Alexandre Banhos, novo presidente da AGAL. E en xaneiro a Comisión de Defensa da Lingua da Gentalha do Pichel realizou un mural en lembranza do intelectual ferrolán.

Ricardo Carballo Calero
Ferrol, 30 de outubro de 1910
Santiago de Compostela 25 de marzo de 1990

Licenciouse en Dereito e Filosofía e Letras pola Universidade de Santiago de Compostela. Foi agregado de Lingua Española e Literatura no Instituto de Ensino Medio 'Rosalía de Castro' en Santiago.
Foi secretario do Seminario de Estudos Galegos, membro da Real Academia Galega, Vicedirector do Instituto 'Padre Sarmiento' e director da sección literaria deste centro.
Estivo en contacto cos membros de Nós, colaborando na súa revista.

OBRAS REALIZADAS

Poesía:
As súas primeiras publicacións foron de poesía con obras como: *Vieiros* (1931), *O silenzo axiollado* (1934), *Anxo da terra* (1950), *Poemas pendurados dun cabelo* (1952), *Saltério de Fingoi* (1961).
A partir de 1961 ata 1980 publica unha serie de poemas agrupados en tres partes: Excalibur, Venusberg e Avalon. Entre 1980 e 1985 escribe *Cantigas de amiga e outros poemas.*

Teatro:
Carballo calero amosou tamén interese por este xénero publicando algunhas pezas que en ocasións chegaron a ser representadas. Antes da guerra civil compuxo *O fillo* e en 1945 *Isabel*. A partir de aquí escribiu obras como *A sombra de Orfeo*, *A farsa das zocas*, *A arbre*, *Auto do prisioneiro* e *Os xefes.*

Narrativa:
A súa obra en prosa está recollida no volume *Narrativa completa* que contén obras como a novela *A xente da Barreira* e narracións curtas como *Os señores da Pena, O lar de Clara, As pitas baixo a chuvia*, *Os tumbos, A cegoña* e *Aos amores serodios*. Tamén escribiu *Scórpio* que pode ser considerada a súa obra mestra.

Carballo Calero tamén aportou á nosa cultura obras de tipo filolóxico como *Sete poemas galegos* (1955), *Aportaciones a la literatura gallega contemporánea* (1955), *Breviario antológico de literatura gallega contemporánea* (1966), *Sobre lingua e literatura galega* (1971), *Particularidades morfológicas del lenguaje de Rosalía de Castro* (1972), *Gramática elemental del gallego común* (1974) e *Historia de la Literatura gallega contemporánea* (1975).

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

CENTENARIO DA MORTE DE

CURROS ENRIQUEZ

Nacido o 15 de setembro de 1851 en Celanova (Ourense), Manuel Curros Enríquez pasa por ser, xunto a Rosalía de Castro e Eduardo Pondal, o gran referente do denominado "Rexurdimento" da literatura galega de finais do século XIX.

A súa obra "Aires da miña terra" identificao como un gran poeta civil, capaz de conxugar a denuncia social en favor da clase máis desfavorecida, como demostra en poemas como "As Pragas", "Nouturnio" ou "Mirando ó chau", cunha poesía de exaltación dos valores tradicionais da cultura galega, como é o caso "Unha boda en Einibó", "O gaiteiro de Penalta" e moi especialmente "A virxe do Cristal", onde describe de forma maxistral a lenda sobre a aparición da imaxe da pequena virxe desta localidade, cuxo santuario se ubica na parroquia de Vilanova dos Infantes, lugar de nacemento de Petra Enríquez, a súa nai.

Pero a súa obra trascende máis alá da poesía e céntrase durante gran parte da súa vida no xornalismo. Prestixioso redactor de "El País" e a "Gaceta de Madrid", o seu labor informativo levouno a exercer como correspondente de guerra no País Vasco durante a terceira guerra carlista, escribindo unha serie de "Cartas del Norte" que publicou no diario "El Imparcial"; despois dun temporal regresou á súa Galicia natal como funcionario de Facenda en Ourense, finalmente viaxaría a Cuba, en cuxa capital, a Habana, funda "La Tierra Gallega", chegando a traballar tamén en "El Eco de Galicia", así como no "Diario de la Marina".

O seu concurso desde aquela isla caribeña foi fundamental para, en colaboración con Manuel Murguía e outros intelectuais galegos dun e outro lado do Atlántico, promover a constitución da actual Real Academia Galega da Lingua a través da "Asociación Iniciadora y Protectora de la Academia Gallega", da que foi elixido presidente-fundador.

Perseguido pola igrexa e pola xustiza –que o condenaría a dous anos e catro meses de cárcere en Ourense, para ser posteriormente absolto na Audiencia Territorial de A Coruña– a raíz da publicación de varios poemas de "Aires da miña terra", a súa capacidade de conexión ca vila seríalle recoñecida nun acto de coroación como o gran poeta civil de Galicia, no que participaron os principais personaxes do mundo cultural e literario da Galicia daquel momento e que tivo lugar na cidade de A Coruña no mes de outubro de 1904 con motivo da última viaxe que fixo desde a Habana.

Tras o seu falecemento, ocorrido na capital cubana o 7 de marzo de 1908, a cidade herculina que tan ben o acollera en vida e á que recordou e homenaxeou en máis dunha composición poética, fíxose cargo finalmente dos seus restos, que permanecen enterrados no cemiterio de San Amaro daquela cidade.

www.currosenriquez.es
fundacion@currosenriquez.es

Sede FUNDACIÓN CURROS ENRÍQUEZ
Casa dos poetas
Rúa Curros Enríquez, nº 37
32800 Celanova (Ourense)
Teléf: 988 45 11 76

ESCOLMA DA OBRA DE CURROS ENRÍQUEZ

Aires da miña terra. Ourense, 1880 · *O Divino Sainete*. A Coruña, 1888 · *El maestre de Santiago*. Madrid, 1892 · *Biografía de Eduardo Chao.* Estudio biográfico-político, Madrid, 1893 · *Obras Completas*. Madrid, 1910

CRONOLOXÍA DE CURROS ENRÍQUEZ

1851: Nace en Celanova, fillo do escribán Xosé María de Curros Vázquez e de Petra Enríquez

1865: Escápase da casa e acaba residindo en Madrid na casa do seu irmán Antonio

1869: Comeza a estudar a carreira de Dereito e escribe o seu primeiro poema titulado "Cantiga"

1871: Casa con Modesta Vázquez Rodríguez, nada en Puebla de Sanabria e filla dun maxistrado da Audiencia Nacional de Madrid

1873: Incorpórase como redactor á "Gaceta de Madrid", iniciando así a súa carreira xornalística nesta cidade

1874: Gaña un concurso literario convocado por "El Imparcial" cun traballo titulado "Oda a la guerra civil", o que lle serve para entrar a traballar neste xornal.

1875: Traballando en "El Imparcial" desprázase ó País Vasco para informar sobre os pormenores da terceira guerra carlista. Escribe as súas colaboracións desde aquel lugar tituladas "Cartas del Norte".

1877: Gaña un certame literario en Ourense promovido por un dos seus protectores, Modesto Fernández González, cos poemas "A Virxe do Cristal", "Unha boda en Einibó" e "O Gaiteiro de Penalta".

1878: Regresa a Ourense, onde traballa como funcionario de Facenda. Nesta cidade encárgaselle a dirección do xornal "El trabajo" e colabora con "El Heraldo Gallego".

1880: Morre a súa nai, suceso que lle inspira un poema titulado "Na morte de miña nai". Publica o seu libro máis coñecido "Aires da miña terra", que é prohibido pola Igrexa e que lle supón un proceso civil polo que sería condenado inicialmente en Ourense a unha pena de dous anos, catro meses e un día e unha multa de douscentas cincuenta pesetas, e posteriormente absolto pola Audiencia Territorial de A Coruña.

1883: Volve a Madrid e ingresa como redactor en "El Porvenir", pasando posteriormente por distintos medios como "El Progreso" ou "El País".

1888: Publica o seu segundo libro en galego "O divino sainete".

1893: Con motivo da fundación do Centro Gallego de Madrid, o escritor é coroado poeticamente nun acto de homenaxe que se celebra no Teatro da Comedia desta cidade.

1894: No mes de marzo chega a Cuba e funda o xornal "La Tierra Gallega" que editará durante dous anos. Durante esta época ten diversos problemas coa colonia galega que o acusa de separatista, ante o problema de Cuba, sendo el un firme defensor dun réxime de autonomía para a illa.

1896: Traballa como corrector de probas no "Diario de la Marina", onde consegue importantes éxitos profesionais e un recoñecemento público. Ó mesmo tempo comeza a manifestarse nel unha actitude crítica con parte da colonia galega na illa.

1904: Enfermo de asma e reuma, decide regresar a Galicia. Neste mesmo ano a cidade de A Coruña, a onde chega, organízalle unha gran homenaxe e un acto de coroación poética, o segundo que lle é organizado en vida. Durante a súa estancia en Galicia mantén frecuentes contactos con Murguía, Tettamacy e outros, que despois serían o xerme da Asociación Inciadora e Protectora da Academia Galega. En outubro deste mesmo ano, despois do acto poético do Teatro Principal coruñés, regresa a Cuba.

1905: É elixido presidente da Asociación Iniciadora e Protectora da Academia Galega, que poría as bases para o nacemento, ó ano seguinte, da Real Academia Galega.

1908: O 7 de marzo falece na clínica Covadonga do Centro Asturiano. O día 31 do mesmo mes o seu cadáver chega á cidade da Coruña, en cuxo cemiterio é enterrado no medio dunha multitudinaria e popular manifestación de dó polo que neses momentos é considerado xa o máis grande dos poetas civís de Galicia.

ATRACTIVO TURÍSTICO PARA FERROL?

O "JUAN CARLOS I" UN BUQUE ESPECTACULAR

Secuencia da botadura

Dende esta Revista Atenea queremos aportar un grao de difusión tentando mellorar a pobre publicidade que se lle deu a este acontecemento de relevancia mundial.

Miles de ferroláns asistiron á botadura e,os navíos atracados xunto aos estaleiros de Navantia, seguírono coas súas sirenas acompañando ao buque no seu encontro coa auga.

230 METROS DE ESLORA

O Juan Carlos I, cos seus máis de 230 metros de eslora, deslizouse cara ao mar ata quedar fondeado na ría de Ferrol, fronte ao arsenal militar. O novo buque supera en tamaño ao portaavións Príncipe de Asturias, que ata agora era o de maior dimensión da flota militar española.

O barco poderase configurar como plataforma para aeronaves, buque anfibio para Infantería de Mariña, buque de despregamento de forzas do Exército de Terra e para realizar misións de apoio humanitario.

BOTADURA o 22 de xullo de 1966 en BAZAN, Ferrol (Foto Arquivo Histórico do Ateneo Ferrolán).

O buque supuxo un investimento de 360 millóns de euros e está previsto que dentro dun ano se entregue á Armada de forma oficial, unha vez que se lle instalen os sistemas de mando e control, de combate e de comunicacións, para que comece a súa andaina militar. A construción iniciouse en xuño de 2005 e o nome de Juan Carlos I foi asignado por unha orde ministerial, de 19 de outubro de 2006.

NOVAS UTILIDADES

O barco multiplica por catro as funcións do actual portaavións Príncipe de Asturias, ao que substituirá cando este non se atope operativo. Mentres o Príncipe de Asturias só se pode utilizar como portaavións, o novo barco serve para operacións humanitarias non militares e transporte de forzas do Exército de Terra e de Infantería de Mariña.

O Juan Carlos I contará cunha dotación de 243 efectivos e capacidade para transportar ata 1.200 militares. O interior do buque está deseñado para transportar lanchas e vehículos de desembarco, e ten unha plataforma con capacidade para 30 aeronaves.

O ATENEO FERROLÁN ORGANIZOU UN MARATÓN DE LECTURA

30 DE XANEIRO DÍA DA PAZ

Como todos os anos, con motivo do **DÍA DA PAZ**, o día **30 de xaneiro**, realizouse un **Maratón de Lectura no Ateneo**.

A convocatoria é aberta e de lectura libre de textos, poesía, teatro, escenificacións, ...

O día 30 de xaneiro celébrase o **Día da Paz**. Algún preguntarase o motivo de que fose precisamente esta data a elixida para esta conmemoración. A explicación é a seguinte: o asasinato de «Mahatma» **Gandhi,** o 30 de xaneiro de 1948, a mans dun extremista hindú.

UN DÍA PARA FACER BALANCE

A celebración do día da paz o 30 de xaneiro, debería levarnos a reflexionar sobre a situación do mundo en que estamos a vivir.

Segundo a enciclopedia virtual Wikipedia, a paz é xeralmente definida como un estado de tranquilidade ou quietude, como unha ausencia de disturbios ou axitación.

Pero a paz tamén pode definirse como a ausencia de violencia ou guerra.

Tamén convén ter en conta que a paz non sempre foi percibida dun xeito positivo, xa que algúns pobos tiñan como principal actividade o saqueo doutras comunidades.

A nivel individual, a palabra paz designa un estado interior no que non hai cólera, odio nin sentimentos negativos, un sentimento de benestar.

A nivel social, a articulación entre paz e o seu oposto que podería ser guerra, ou violencia, ou conflito (aínda que con matices, pois o conflito non ten por que ser negativo), fundamenta numerosas doutrinas tanto relixiosas como políticas.

Pero hai que ter en conta que a violencia pode ser tanto directa como estrutural (agredir a un colectivo desde a mesma estrutura política ou económica) ou cultural (aspectos das diferentes culturas que lexitiman o uso da violencia).

Estamos, pois, ante un amplo abano de elementos que poden perturbar a nosa paz e dos que aparecen cheas as páxinas da prensa a cotío. Non é estraño ler sucesos relacionados coa violencia de xénero, coas guerras no mundo, coa violencia estrutural sufrida por aqueles que queren solucionar a súa situación capaces de xogarse a vida nunha patera para acadar o seu soño, ou aquela violencia coa que todos tratamos á nosa terra (incendios, contaminación, urbanismo descontrolado, etc), ou aquela outra que sofren milleiros de persoas que son explotadas desde a súa infancia só por beneficiar a uns poucos ou mesmo a que deixa centos de mortos nas nosas estradas cada ano.

Parece, pois, necesario traballar desde a escola sobre todos estes aspectos para acadar unha paz fundamentada na xustiza porque, como dicía Martin Luther King Jr., a verdadeira paz non é simplemente a ausencia de tensión: é a presenza de xustiza. ⌘

O xoves, 21 de febreiro, o símbolo da paz, deseñado por Gerald Holtom, cumpriu 50 anos. Nunca mellor dito que unha imaxe vale máis que mil palabras.

Era realmente sinxelo e fíxose popular inmediatamente, en todo o mundo.

Quixo ser un logo contra do armamento nuclear e converteuse na insignia do movemento pacifista.

Tan só tres raias e un círculo para representar as aspiracións de paz universal.

Fíxoo seu o movemento hippy e presidiu Woodstock en 1969. Foi o emblema máis repetido contra da guerra do Vietnan.

Estivo e segue a estar nas lapelas dos xoves, do feminismo, do pacifismo... desde que John Lennon escribiu Imagine...

Está por todas partes, no Muro de Berlín, en Bosnia, en N. York, en Galicia, na nosa web, nos carteis, nas manifestacións contra da guerra, nas escolas e nos institutos... E seguirá presente mentres non consigamos ***abolir a guerra***, como un imperativo moral do novo século...

Mil Grazas a Gerald Holtom e millóns de parabéns neste, o seu tamén, 50 Aniversario.

Seguiremos a reproducilo, mentres tanto, en todas partes, en calquera lugar, porque está xa e para sempre no corazón dos homes e as mulleres de ben...

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

MASIVA ASISTENCIA Á MANIFESTACIÓN CONTRA A DESTRUCIÓN DO TERRITORIO 17 DE FEBREIRO DE 2008

GALICIA NON SE VENDE!

Unhas 10.000 persoas acudiron á convocatoria do movemento **Galiza Non Se Vende** para manifestarse contra a destrución do territorio.

O acto encheu as rúas de Compostela e a Praza da Quintana na que se leu o comunicado final. Dende hai moitos anos non se lembraba en Compostela unha marcha tan multitudinaria como a de hoxe. O ano pasado, o mesmo movemento, denominado **Rede Litoral Vivo**, logrou convocar a 4000 persoas baixo o lema "Galiza non se vende". As reivindicacións tiveron como denominador común a defensa do territorio galego, ameazado por innumerabeis proxectos que, lonxe de procurar riqueza, esquilman os recursos naturais.

Durante o traxecto, festivo e reivindicativo, os representantes de Burla Negra, paroriando aos membros do goberno, rebautizaron diversas rúas da cidade: rúa do doutor Tojeiro, rúa do Villar Mir, rúa do Bipartito... os asistentes procedían de toda Galiza. Das vilas mariñeiras sobre as que pende a ameaza das piscifactorias; do Courel; Lugo; Ferrol e Mugardos, sempre fieis á cita; Pontedeume; Ortigueira; o Ribeiro e un longo etcétera.

Durante a lectura do manifesto houbo unha sentida homenaxe a Carmelo Teixeira, recentemente falecido e fundador do Comité de Emerxencia contra a planta de gas na ría de Ferrol.

MANIFESTO DA CONVOCATORIA

Desde A Guarda a Ribadeo, desde O Courel á Terra Cha, un terremoto de especulación e depredación da terra e do mar está destruíndo a nosa natureza, a nosa paisaxe e a nosa forma de vida.

Está destruíndo, polo tanto, a propia identidade de Galiza, a nosa calidade de vida, a das xeracións vindeiras e mesmo o planeta.

O litoral galego está a sufrir un proceso especulativo de urbanización e privatización sen precedentes que destrúe a paisaxe e dana irreversiblemente os nosos recursos pesqueiros e marisqueiros.

A artificialización da costa, a erección de pavorosos ecomonstros ao longo do litoral e a continua construción de recheos (que, as máis das veces, constitúen terreo barato para empresas que nada teñen que ver co mar), únense a uns niveis de contaminación nunca até agora rexistrados nas nosas rías e a un Plan de Portos Deportivos absurdo que pretende crear en Galiza máis amarres que os que ten toda a costa oeste de Italia, multiplicando por catro os que existen en Francia por cada quilómetro de litoral: Privatización do que é de todos para gozo e negocio duns poucos.

Por iso, en Cangas do Morrazo, combativas compañeiras e compañeiros, levan dous anos impedindo coa súa presenza diaria diante das máquinas, as obras dun aberrante porto deportivo e da urbanización correspondente, Bouzas resístese á ampliación do monstroso recheo, e con loitas similares estamos defendendo a costa de Teis, de Baiona, de Sada, de Cedeira, de Nigrán, de Bueu, de Ortigueira, de Miño, de Pontedeume...

A esas desfeitas temos que unir un Plan Acuícola devastador que significa a destrución de centos de hectáreas das zonas mellor conservadas do noso litoral para a construción de múltiples e enormes piscifactorías, para proveito de dúas empresas transnacionais.

E aquí estamos para defender Corrubedo, Quilmas, Corcubión, Merexo, Camelle, Arou, Seráns, Oia, e até 20 proxectos máis de destrución.

Porque o noso mar, as nosas rías limpas e saneadas, son a mellor e a máis productiva e verdadeira piscifactoría. A que desde sempre foi fonte permanente de riqueza para este pobo, de riqueza socialmente compartida, posto de traballo para miles de homes e mulleres: a pesca e o marisqueo tradicionais e sustentábeis que estas empresas e este abandono ameazan destruír.

Os nosos ríos viven un proceso de degradación e sobre explotación hidroeléctrica que está matando a súa biodiversidade.

Nada se aprendeu do terrible accidente de Brenntag que provocou un vertido de graves consecuencias ambientais e sociais no río Umia. Os vertidos ao río Tambre e ao río Sar en Compostela e Rois, ao río Gallo en Cuntis, a macabra celebración do día mundial do medio ambiente co vertido ao río Alvedosa en Redondela, ou o desastre do Xallas causado pola empresa de Villar Mir, son só algúns exemplos.

Reclamamos o desmantelamento do encoro de Caldas e a paralización das obras do salto da Hermida en Cuntis polo alto risco sanitario que significan e para unha verdadeira recuperación integral do río Umia

Denunciamos o abandono total do rural. Esiximos políticas non dependentes de axudas, que favorezan aos agricultores e incentiven a produción galega de calidade e a prezos xustos; que prohíban os transxénicos e que rexeiten o "biodiésel" por ser aínda máis contaminante e por someter o rural aos imperativos das transnacionais.

Denunciamos o abandono dos montes pragados de eucaliptos e as políticas que favorecen os lumes. Son vítimas ademais dun desaforado Plan Eólico que non ten en conta áreas de alto valor ecolóxico nin mesmo protexidas.

Defendemos a Serra da Groba, o seu riquísimo patrimonio arqueolóxico e aos seus cabalos salvaxes de pura raza galega que un parque eólico quere destruír. Defendemos a Serra do Xistral, a Serra de Careón e a Serra do Suído... Defendemos os montes para que sigan sendo montes.

Por outra banda en Galiza temos dúas das centrais térmicas máis contaminantes de Europa e exportamos máis do 40% da enerxía eléctrica que aquí se produce, a maioría dela xerada queimando carbón importado de Indonesia. Así aumentamos a nosa pegada ecolóxica e contribuímos como poucos ao cambio climático, ao tempo que ficamos coa chuvia aceda, a contaminación e moitos outros males que esas empresas producen.

Todos estes Plans (piscifactorías, portos deportivos, parques eólicos indiscriminados ou campos de golf), non significan ningunha mellora para a cidadanía. Xeran un número ridículo de postos de traballo e a riqueza que producen vai parar só aos petos das grandes empresas, dos grandes capitais, sen repercutir practicamente nada no tecido económico e social do país. Pero si destrúen, degradan e usurpan o que é de todas e todos ou de ninguén: o ambiente, os recursos naturais, a paisaxe e o territorio.

E xa non nos tragamos a mentira recorrente dos postos de traballo cando significa crear sete e destruír tres mil

Outro destes Plans da Xunta, o da Minaría, é un triste modelo de espoliación do territorio. Significa a destrución dun dos nosos tesouros naturais máis valiosos e queridos, un tesouro que chegara intacto ata nós: A Serra do Courel.

Tamén defendemos á Terra Cha e a moitas outras comarcas de Galiza que sufrirían as consecuencias desta depredación.

Un rosario de industrias perigosas segue a espallarse polo país.

E se dicimos industria perigosa temos que dicir ben alto: Reganosa. Reganosa, na Ría do Ferrol, é un exemplo sanguento de temeridade, irresponsabilidade e desprezo pola cidadanía.

Ence segue, ano tras ano, contaminando gravemente a Ría de Pontevedra. Agora falan de trasladala ás Pontes, onde tamén queren tapar cun lago artificial a ferida que a central térmica deixou na terra, un lago que porá en perigo ao Eume e ás súas fragas. A celulosa sería o monstro do lago.

O proxecto de Parque de Residuos no Ribeiro sinala o rumbo polo que nos queren levar. E a lista podería seguir e seguir. Beneficios para uns poucos e inseguridade, lixo e destrución para tod@s.

O modelo de transporte e de mobilidade que se está a perpetuar e fomentar é o do vehículo privado motorizado diante dun transporte público colectivo actualmente misérrimo, provocando máis emisións de gases de efecto invernadoiro á atmosfera, fragmentando o territorio e artificializando os solos..

A continua construción de autovías e vías de alta capacidade supón un forte impacto no territorio e nunca resolven definitivamente o problema da saturación dun tráfico sempre crecente. E iso sábeno ben os compañeiros e compañeiras de Noia, de Outes, de Redondela, do Morrazo…

Quen vexa o ridículo mapa dos ferrocarrís de Galiza saberá do que estamos falando: Catro raias mal trazadas constitúen toda a nosa “rede ferroviaria”. Lonxe de tentar remedialo, agora queren vendernos o AVE como solución. Un negocio tamén destrutor do territorio, elitista, enerxeticamente insustentábel e que de ningún modo solucionará o problema da vertebración do país.

Por se todo isto fora pouco, os Concellos das nosas vilas e cidades andan a debuxar Planos Xerais de Ordenación que, lonxe de defender o tecido vilego

tradicional e mellorar a calidade de vida da cidadanía, consisten en ver quen constrúe e destrúe máis. Un alarde de urbanismo salvaxe que na maioría dos casos pretende duplicar, senón máis, o número de habitantes nun prazo de dez ou quince anos. Pouco ou nada se fala neses planos de servizos, transporte público, carril bici, depuradoras… Construír e destruír a contorna rural é o único lema, sen respectar nin sequera os humedais catalogados pola propia Xunta, nin os cauces dos ríos, nin as praias…

Rexeitamos o modelo de saneamento que as diferentes administracións seguen a potenciar, inzando o país de macrodepuradoras que non son a solución ás necesidades reais das nosas vilas e cidades. Reclamamos a separación das augas para o seu tratamento e a instalación de mini-depuradoras nos lugares axeitados, fuxindo da marxe litoral, ben dimensionadas e atendendo ás normativas correspondentes, e políticas de control e redución do consumo de auga.

Que non se repita a dura experiencia da veciñanza de Coruxo, onde despois de 10 anos, a loita continua!!

A legalidade urbanística e ambiental é sistemática e impunemente vulnerada coa complicidade das distintas administracións, cando non pola súa propia actuación e iniciativa. O patrimonio histórico, os nosos petroglifos, mámoas e monumentos líticos son presa da destrución máis feroz.

O país reborda de obras, actuacións e proxectos ilegais protexidos e bendicidos polos nosos gobernantes. As sentenzas firmes de derrubo, mesmo as do Tribunal Supremo, nunca son executadas, aumentando a sensación de impunidade e de burla e desprezo á cidadanía.

E que dicir da clase política: cómplices silenciosos e coautores da catástrofe. Uns e outros, todos eles, préganse como nunca á avaricia dos grandes intereses económicos que subvencionan aos seus partidos e subornan as ideas que din representar. Por iso, coa voz dos seus amos, pretenden enganarnos con palabras como progreso, desenvolvemento, crecemento… engadindo sempre, como unha xaculatoria hipócrita, a palabra “sostible”. En realidade o crecemento é só para aqueles que lles pagan. Os recursos de Galiza (e os do planeta) son limitados, e esta carreira de depredación e espolio é un camiño que non leva a ningures. Ou que leva só a hipotecar o futuro dos nosos fillos e a deixar miseria como herdanza ás próximas xeracións.

Quedamos só nós, a cidadanía, o pobo autoorganizado, para defender unha vez máis esta Terra de tanta desfeita.

E por iso estamos aquí.

Para amosar que aínda mantemos intacta a nosa dignidade de pobo que non quere morrer.

Para denunciar que Galiza está a ser transformada nun deserto de monocultivos forestais, formigón e polución.

Para esixir o cumprimento das leis.

Para defender a paisaxe, a natureza, a Terra, a nosa identidade e a nosa forma de vida.

GALIZA NON SE VENDE
Terra viva e vida digna para todos

AXUDA A **MANTER** E POTENCIAR ESTE **ESPACIO DE LIBERTADE**

FAITE SOCIO DO **ATENEO FERROLÁN**

SUSCRÍBETE Á REVISTA **ATENEA**

QUEDAN OS ÚLTIMOS EXEMPLARES DO CADERNO «FERROL, CIDADE DA ILUSTRACIÓN».

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

A NOSA TERRA VEN DE CUMPLIR CEN ANOS

A publicación *A Nosa Terra* celebra os seus 100 primeiros anos de vida coa edición dun libro e a realización de tres exposición coas que tentarán resumir este centenario de actividades.

O libro que editarán, que levará o nome *Crónica da vida galega*, realizará un percorrido pola historia das cabeceiras do xornal, que a día de hoxe conta cunha tirada de 30 000 exemplares.

A exposición 'Cen anos de xornalismo nacionalista' percorrerá dende o mes de agosto as principais vilas e cidades de Galicia. Ensinaralles aos visitantes o papel que exercen as figuras intelectuais sobre os lectores ao publicar os seus escritos no xornal. A segunda exposición, 'As capas que fixeron historia en A Nosa Terra' pretende perfilar un retrato de Galicia a través das portadas máis significativas. A última das exposicións, 'Historia de Galiza' pretende ser «didáctica e pedagóxica» e así conseguir que as xeracións máis novas se impliquen neste proxecto.

O xornal foi recentemente galardoado coa Medalla Castelao.

A Nosa Terra naceu en 1907 cun claro compromiso coa cultura e o idioma galego. Nestes 100 anos de vida publicou case 800 exemplares que teñen como obxectivo a defensa e a promoción da lingua e da cultura galegas.

A NOSA TERRA

AÑO I — NUM. 1 — Coruña 4 de Agosto de 1907

SUMARIO

«Fraternidad Gallega», por Manuel Murguía.—«Redención», poesía en gallego, por M. Lugrís Freire.—«A luchar», por J. B.—«Meus amores», poesía en gallego, por Salvador Golpe.—«Solidaridad Gallega», por Viriato.—«A carón do lar: Os lobos», por Asicomedre.—«Cuestión palpitante»—Actualidad.—«Prejuicios».—Poesía en gallego por Eduardo Pondal.—Variedades.

FRATERNIDAD GALLEGA

LUGO Y LA CORUÑA

Na imaxe superior, primeiro número d'*A Nosa Terra* no ano1907. Abaixo, cabeceira e presentación da edición dixital *Anosaterra Diario* de 2008.

A NOSA TERRA na BIBLIOTECA-HEMEROTECA do ATENEO FERROLÁN

Sempre son agradables as celebracións, pero o é máis, cando é dun xornal, tendo en conta o que hoxe en día se le: A Nosa Terra cumpriu 100 anos.

Hoxe en día é estraño que algo dure tanto, que un xornal, aínda que non sexa diario, perviva 100 anos por iso debemos alegrarnos.

Desde a Biblioteca-Hemeroteca do ATENEO FERROLÁN facemos o posible para que a prensa se manteña viva, e facémolo gardando e coidando para todos os cidadáns eses exemplares, que doutro xeito ou noutros sitios rexéitanse.

Por iso estamos orgullosos que na nosa Biblioteca-Hemeroteca se garden todos os exemplares da Nosa Terra.

Cen anos de historia, desde o nº 1 ata o máis recente; e seguiremos conservando todos os que se publiquen.

Deste xeito na nosa Biblioteca-Hemeroteca todos os cidadáns poden achegarse a unha publicación, xa histórica, e que forma parte da nosa extensa HEMEROTECA de máis de 400 cabeceiras de prensa, única na cidade e na comarca e aberta a todos.

MARTES DE CINE

ABRIL-MAIO: CICLO "A LITERATURA E O CINE"

(Nas páxinas 20 a 25 nestamesma revista, teñen máis información sobre o Ciclo)

As proxeccións serán os **martes ás 19:00hs.** no **Salón de Actos do Ateneo Ferrolán;** a **entrada é de balde.** Prégase puntualidade.

1 de abril

A ILLA DO TESOURO (1934) de Victor Fleming. Baseada na novela de Robert L. Stevenson · **Duración:** 105' · **Guión:** John Lee Mahin · **Música:** Herbert Stothart · **Fotografía:** Harold Rosson, Ray June, Clyde De Vinna (B&W) · **Reparto:** Jackie Cooper, Wallace Beery, Lewis Stone, Lionel Barrymore · **Sinopse:** Jim Hawkins traballa na pousada dos seus pais, nunha vila costeira inglesa. Un día chega Billy Bones, un vello bucaneiro, que trae consigo un cofre cun mapa nel que revélase o paradoiro das formidables riquezas do Capitán Flint.

8 de abril

O TERCEIRO HOME (1949) de Carol Reed. Baseada na novela de Graham Greene · **Duración:** 93' · **Guión:** Graham Greene · **Música:** Anton Karas · **Fotografía:** Robert Krasker (B&W) · **Reparto:** Joseph Cotten, Alida Valli, Trevor Howard, Orson Welles · **Sinopse:** Viena, 1947. O norteamericano Holly Martins, un escritor de novelas policíacas, chega á capital austriaca dividida en 4 zonas ocupadas polos aliados. Holly ven reclamado por un amigo da infancia, Harry Lime, que lle prometeu traballo.

15 de abril

ADEUS ÁS ARMAS (1957) de Charles Vidor. Baseada na novela de Ernest Hemingway · **Duración:** 152' · **Guión:** Ben Hecht · **Música:** Mario Nascimbene · **Fotografía:** Piero Portalupi & Oswald Morris · **Reparto:** Rock Hudson, Jennifer Jones, Vittorio De Sica, Alberto Sordi · **Sinopse:** Europa vive os dramáticos momentos da Primeira Guerra Mundial. Un periodista estadounidense alístase como voluntario, antes de que o seu país entrara na contenda, no Corpo de Ambulancias italiano, para poder seguir de cerca os acontecementos.

22 de abril

MOITO RUÍDO E POUCAS NOCES (1993) de Kenneth Branagh. Baseada no guión para teatro de William Shakespeare · **Duración:** 110' · **Música:** Patrick Doyle · **Fotografía:** Roger Lanser · **Reparto:** Emma Thompson, Kenneth Branagh, Michael Keaton, Denzel Washington · **Sinopse:** Don Pedro de Aragón regresa victorioso dunha batalla acompañado do seu irmán don Juan e de Claudio, un mozo florentino que foi cuberto de honores pola súa actuación na contenda. Claudio namorase de Hero, filla do anfitrión.

29 de abril

FAHRENHEIT 451 (1966) de François Truffaut. Baseada na novela de Ray Bradbury · **Duración:** 98' · **Guión:** François Truffaut & J-L. Richard · **Música:** Bernard Herrmann · **Fotografía:** Nicolas Roeg · **Reparto:** Julie Christie, Oskar Werner, Cyril Cusack, Anton Diffring · **Sinopse:** Fahrenheit 451 é a temperatura á que arde o papel dos libros. Guy Montag, un disciplinado bombeiro encargado de queimar os libros prohibidos polo goberno, coñece a unha revolucionaria mestra que se atreve a ler. De pronto, atópase transformado nun fuxitivo .

6 de maio

O CARTEIRO SEMPRE CHAMA DÚAS VECES (1946) de Tay Garnett. Baseada na novela de James M. Cain · **Duración:** 113' · **Guión:** Harry Ruskin & Niven Busch · **Música:** George Bassman · **Fotografía:** Sidney Wagner (B&W) · **Reparto:** Lana Turner, John Garfield, Cecil Kellaway, Hume Cronyn · **Sinopse:** Durante a Gran Depresión americana Frank Chambers, un home sen rumbo, comeza a traballar nun café de estrada, rexentado por un home maior e por Cora, a súa nova e infeliz esposa.

13 de maio

A LINGUA DAS BOLBORETAS (1999) de José Luis Cuerda. Baseada na novela de Manuel Rivas · **Guión:** R. Azcona, JL. Cuerda y M. Rivas · **Música:** A. Amenábar · **Reparto:** F. Fernán-Gómez, Manuel Lozano, Uxía Blanco, Gonzalo M. Uriarte · **Sinopse:** Gorrión pensará algún día: «Nunca vin os estames do lirio, pero vin os ollos mortos dun home que aínda vivía cando subiu a un camión cuxo destino de gavias apartadas e calugas amoratadas de pólvora non se lle escapaba... Nunca vin a lingua das bolboretas pero si escoitei a linguaxe daquel home: un soñador, un símbolo, unha idea, un mestre, un máis... un menos».

20 de maio

A VERDADE SOBRE O CASO SAVOLTA (1978) de Antonio Drove. Baseada na novela de Eduardo Mendoza · **Duración:** 130' · **Guión:** Antonio Drove & Antonio Larreta · **Música:** Egisto Macchi · **Fotografía:** Gilberto Azevedo · **Reparto:** JL. López Vázquez, Ovidi Montllor, Omero Antonutti, Charles Denner · **Sinopse:** Barcelona anos 1917 a 1923. As loitas entre os traballadores anarquistas e os donos da fábrica de armas Savolta agravanse cando estes queren esmagar o movemento con asasinos pagados e intrigas, para así ocultar os seus comercios ilegais.

27 de maio

O DIARIO DE NOA (2004) de Nick Cassavetes. Baseada na novela de Nicholas Sparks · **Duración:** 124' · **Guión:** Jeremy Leven y Jan Sardi · **Produción:** Mark Johnson y Lynn Harris · **Música:** Aaron Zigman · **Fotografía:** Robert Fraisse · **Reparto:** Ryan Gosling, Rachel McAdams, James Garner, Gena Rowlands · **Sinopse:** Anos corenta. Allie Hamilton, aínda adolescente, vai á cidade costeira de Seabrook (Carolina do Norte) para pasar o verán coa súa familia. Coñece a un mozo local, Noah Calhoun. Nada máis vela, Noah sabe que el e Allie están destinados a vivir xuntos.

EXPOSICIÓNS:

Do 1 ao 7 de abril (1ª planta)
MOSTRA FOTOGRÁFICA**"Camiñando rebeldías"**, autora Lorena Garel Ventureira, membro de Pallas@s en Rebeldía.

Do 7 ao 21 de abril (1ª planta)
EXPOSICIÓN "II REPÚBLICA ESPAÑOLA 75 ANIVERSARIO" (1931 – 2006)

Do 3 ao 16 de abril (2ª planta)
PINTURAS DE : TONIA VÁZQUEZ

Do 18 ao 30 de abril (2ª planta)
PINTURAS DE Mª JULIA LÓPEZ AMEIJEIRAS

Do 2 ao 14 de maio (2ª planta)
INSTALACIÓN DE: GUSTAVO SEQUEIRO VILAR

Do 16 ao 28 de maio (2ª planta)
MOSTRA ALUMNOS de JUAN GALDO

Do 5 ao 30 de xuño (2ª planta)
EXPOSICIÓN 50 FOTOGRAFÍAS SELECCIONADAS do XVIII CERTAME FOTOGRÁFICO MEDIO AMBIENTE 2008

EXPOSICIÓN PERMANENTE FONDOS PROPIOS VARIOS ARTISTAS (1ª planta): **Segura Torrella, Carmen Chacón, Manuel Patiña, González Collado, Jorge Llorca, Garaizábal, Morquecho, Laxeiro, Correa Corredoira, Juana Prieto, Juan Galdo, Mª Manuela, Carlos Villaamil, Xan Xosé Braxe, José Leyra Domínguez, Tomás Barros, Ricardo Pena, Luis Jaime, Spella Trobec, Luis Rapela, Alba Leal entre outros moitos**

OUTRAS ACTIVIDADES:

CLUB DE LECTURA: Tódolos primeiros **martes** de cada mes. **1 de abril, 6 de maio, 3 de xuño** ás 19,30 horas

Encontros coa LECTURA. Xúntanse 20 socios e socias tódolos primeiros martes de cada mes para reflexionar e comentar un libro nos locais do Ateneo.

Todos os **MÉRCORES** TERTULIA ás 18 horas.

Todos os últimos **XOVES** de cada mes
AMICOR ás 20 horas

Os primeiros mércores de cada mes reunión Grupo Filosófico CIRPÉN ás 20 horas

VENRES día 11 de abril ás 18 horas
XORNADAS SGHN: MESA REDONDA AGROCOMBUSTIBLES

MÉRCORES día 16 de abril ás 12 horas
CONTACONTOS a cargo de Mª Xosé Doce e coa participación de alumn@s de secundaria do Colexio Jesús Maestro de Ferrol. Interpretarán un conto da Colección Contos de Vicentiño (o paxaro do río Miño): AS ARBORES DA PAZ. www.contossolidarios.org

XOVES día 17 de abril ás 20 horas
CONFERENCIA LATINOAMERICA. ORGANIZA ASOCIACIÓN BRIGA

VENRES 18 de abril ás 18 horas
PROMOCIÓN DA LONGAMETRAXE "PRADOLONGO" que ao longo deste verán VIA LACTEA FILMES rodou pola bisbarra de Valdeorras, na páxina www.pradolongo.net pódese atopar máis información.
Á presentación asisten o director do filme Ignacio Vilar e os seus tres protagonistas: Rubén Riós (Libro de Familia) Tamara Canosa (Mareas Vivas, Heroína, Días Azuis, Valderrei) e Roberto Porto.
A promoción consiste na proxección dun trailer da película (4min) e unha Mesa Redonda.

VENRES 18 de abril ás 20 horas
MESA REDONDA: "O LIBRO ANTE AS NOVAS TECNOLOXÍAS". Participan: Elisa Montañés (Mestra) – Moderadora. MAKO VALLE (Libreira), Spela Trobec (Ilustradora) e Miguel Toval (Editor)

VENRES 25 de abril ás 19,30 horas.
Humberto Martins (antropólogo, profesor da UTAD -Universidade de Trâs-Os-Montes e Alto-Douro-): ***"O 25 de abril e a revolución dos cravos na conciencia das novas xeneracións portuguesas".***

XOVES día 5 de xuño ás 20 horas
Lectura fallo xurado do XVIII Certame Fotografico Medio Ambiente 2007 e inauguración coas 50 fotografías seleccionadas do concurso

SEMANA do 23 ao 28 de xuño
CELEBRACIÓN do DÍA DO ORGULLO GAY (Organiza Colectivo GALENTENDO)

Para máis información sobre: **CERTAMES, Bases de CONCURSOS, a CONVOCATORIA de ASEMBLEA XERAL ORDINARIA na nosa páxina web:**
www.ateneoferrolan.org

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

PROGRAMACIÓN CICLO ABRIL-MAIO-2008

A LITERATURA E O CINE

A ILLA DO TESOURO
de ROBERT LOUIS STEVENSON
Robert Louis Balfour Stevenson naceu en Edimburgo (Escocia) o 13 de novembro de 1850 e morreu en Upolu (illa Samoa), o 3 de decembro de 1894).

Robert L. Stevenson

É autor dalgunhas das historias fantásticas e de aventuras máis populares, como *A illa do tesouro* e *O estraño caso do Dr. Jekyll e Mr. Hyde*, adaptadas para nenos e levadas varias veces ao cine no século XX. Foi importante tamén a súa obra ensaística, breve pero decisiva no que se refire á estructura da moderna novela de peripecias. Foi moi apreciado no seu tempo e algunhas das súas obras son inmortais na lista da historia.

Proveniente dunha familia burguesa, multi consular, Robert pasou unha infancia feliz e despreocupada, Debido á mala saúde da súa nai non cursou estudo ningún durante a súa nenez. Isto fixo que á idade de 8 anos fose totalmente analfabeto. Durante a súa adolescencia, Robert acompañou ao seu pai nas súas frecuentes viaxes.

Ingresou na universidade de Edimburgo como estudante de enxeñería náutica. Con todo, a elección da carreira foi máis pola influencia do seu pai, que era enxeñeiro, que por gusto propio. Isto levou ao abandono da enxeñería en favor das leis. En 1875 empezou a practicar a avogacía. Tampouco tivo unha carreira brillante neste campo, xa que o seu interese concentrábase no estudo da lingua.

Axiña apareceron nel os primeiros síntomas da tuberculose e iniciou unha serie de viaxes polo continente. En 1876, aos 26 anos, en Grez (Francia) coñeceu a Fanny Osbourne, unha norteamericana que lle levaba dez anos. Fanny estaba separada do seu marido; coa súa filla Belle e os seus fillos descansaba e pintaba. Stevenson e Fanny namoráronse. Publicou o seu primeiro libro en 1878. Ela partiu a California, para tramitar o seu divorcio, e Stevenson seguiuna, un ano despois. casou con ela en 1880, aos 30 anos. A parella viviu un tempo en Calistoga, no Afastado Oeste. Escribiu historias de viaxes, aventuras e romance. A súa obra é moi versátil: ficción, ensaio, etc.

A partir dese ano, a saúde de Stevenson comezou a empeorar. O matrimonio mudouse a Edimburgo, logo a Davos, Suíza, e finalmente instalouse nunha leira que o vello Stevenson regaloulles, no balneario de Bournemouth. Tres anos máis tarde partiron a Nova York, onde Stevenson fixo amizade con Mark Twain, autor das aventuras de Tom Sawyer. Tras unha breve estadía en San Francisco, deciden realizar unha viaxe cara ás illas do Pacífico Sur, onde finalmente se establecen cos fillos de Fanny, a filla desta, Belle, e a señora Stevenson (o pai do novelista morrera para entón). Non é precisamente un rexeitamento furioso da civilización: a casa do matrimonio é confortable; a relación de Stevenson cos aboríxenes que o bautizan como «Tusitala», («o que conta historias») é cordial, pero política: de feito, o escritor toma partido por un dos xefes locais contra a dominación alemá do arquipélago e escribe na prensa británica sobre a penosa situación samoana.

En 1934 Victor Fleming fixo unha estupenda adaptación ao cinema da novela de Robert L. Stevenson *A illa do tesouro.*

Morreu dun ataque cerebral. Un ano antes, relatou nunha carta: «Durante catorce anos non coñecín un só día efectivo de saúde. escribín con hemorraxias, escribín enfermo, entre estertores de tose, escribín coa cabeza dando tumbos». O seu corpo foi enterrado na mesma illa, no monte Vaea. Tamén é coñecida a súa afección ao alcol, o que lle produciu diversos problemas de saúde xa descritos.

Ante a aparición da novela naturalista ou psicolóxica, Stevenson reivindicou o relato clásico de aventuras, no que o carácter dos personaxes debúxase na acción. O seu estilo elegante e sobrio e a natureza dos seus relatos e as súas descricións influíu en escritores do século XX como Jorge Luís Borges.

O TERCEIRO HOME
de GRAHAM GREENE
Henry Graham Greene, OM, naceu o 2 de outubro de 1904 en Berkhamsted, Hertfordshire e morreu o 3 de abril de 1991 en Vevey, Suíza). Escritor, guionista e crítico británico, cuxa obra explora a confu-

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

Graham Green, á esquerda, preparou oguión cinematográfico da súa novela *O terceiro home,* dirixida en 1949 por Carol Reed e cun impresionante Orson Wells, á dereita, no papel do intrigante Harry Lime

sión do home moderno, tratando asuntos política ou moralmente ambiguos nun transfondo contemporáneo.

Cuarto de seis fillos, o seu irmán menor Hugh foi Director-Xeneral da BBC, e o seu irmán maior Raymond un eminente doutor e montañista. Os seus pais, Charles Henry Greene e Marion née Raymond, eran curmáns de primeiro grao e membros dunha gran e influente familia que incluían aos donos de Greene King licorería, e varios banqueiros e homes de negocios. Charles Greene era Mestre Segundo no Berkhamsted School, no cal o Reitor era o Dr Thomas Fry (que casou cunha curmá de Charles). En 1910 Charles Greene substituíu ao Dr Fry como Reitor, e Graham asistiu ao colexio como un pupilo. Maltratado e profundamente infeliz no internado, Greene realizou varios intentos de suicidio (algúns deles, segundo Greene, ao xogar á ruleta rusa), e en 1921 á idade de 17 anos someteuse por seis meses á psicanálise en Londres para lidar co seu estado melancólico. Logo disto regresou ao colexio, sen internarse nel, vivindo coa súa familia. Os seus compañeiros de colexio incluían a Claud Cockburn e a Peter Quennell.

Foi ao Colexio Balliol en Oxford, e o seu primeiro traballo (un volume de poesía) foi publicado en 1925, mentres el aínda era estudante, pero non foi moi ben acollido pola crítica.

Logo da gradación, Greene tomou unha carreira en xornalismo, primeiro en Nottingham, e logo como un subeditor en *The Estafes*. Estando en Nottingham mantén correspondencia con Vivien Dayrell-Browning, quen era unha Católica Romana (por conversión) quen escribira a Greene para corrixilo respecto dun punto da doutrina Católica. Greene converteuse á fe católica en 1926, e a parella contraeu matrimonio ao ano seguinte. Tiveron dous fillos, Lucy (nacida en 1933) e Francis (nacido en 1936; morreu en 1987) En 1948 Greene deixou a Vivien por Catherine Walston, pero seguiron casados.

Greene publicou a súa primeira novela en 1929, titulada *The Man Within* (*«Historia dunha covardía»*), e a acollida dela logrou que puidese deixar o seu traballo en *The Estafes* para así poder traballar a tempo completo como un novelista.

Con todo, os dous seguintes libros non tiveron éxito (Greene logo repudiounos), e o seu primeiro real éxito foi con *Stamboul Train* (*«O tren de Istambul»*) en 1932 como moitos dos seus libros este foi adaptado para o cine (*Orient Express*, 1934).

Ademais de ter os seus ingresos como novelista, Greene traballaba como xornalista freelance, incluíndo criticas de libros e cine no The Spectator, e co-editando a revista *Night and Day*, a cal pechou en 1937 logo de criticar a película *Wee Willie Winkie*, na que actuaba Shirley Amorne, nese entón de 9 anos, o cal orixinou unha demanda por difamación que o xornal perdeu. A crítica de Greene alegaba que Amorne exhibía «unha certa coquetería que pretendía atraer ás persoas de mediana idade», e é hoxe vista como a primeira critica á sexualización dos nenos na industria do entretemento.

Orixinalmente as súas ficcións foron divididas en dous xéneros,: novelas de suspense ou misterio e suspense, tales como *Brighton, parque de atraccións*, á cal el mesmo chamou como novelas de «entretemento», pero estas igualmente contiñan tramas de corte filosófico, e as novelas literarias, como *O poder e a gloria*, sobre a cal se baseaba a súa reputación. Ao continuar na súa carreira, tanto Greene como os seus lectores descubriron que as novelas de «entretemento» tiñan tanto nivel literario como as súas novelas literarias, e as últimas obras de Greene, tales como *O factor humano*, *Os comediantes*, *O noso home na Habana* e *O americano impasible*, combinaban estes tipos literarios máis unha notable comprensión interior dos seus personaxes.

Greene tamén escribiu moitas novelas curtas e obras de teatro, as que tamén, en xeral, foron ben recibidas, aínda que sempre se considerou a se mesmo como un novelista.

A longa e premiada carreira de Greene deu nos seus seguidores a esperanza de que fose galardoado co Premio Nobel de Literatura. Con todo, aínda que ao parecer foi seriamente considerado en 1974, Greene nunca recibiu o premio. A súa gran popularidade puido xogar na súa contra entre os catedráticos, así como os temas relixiosos das súas novelas puideron alienar a algúns xuíces.

Greene mudouse a Antibes en 1966, para estar preto de Yvonne Cloetta, a quen coñecera por varios anos, e esta relación mantívose ata a súa morte. En 1981 foi galardoado co Premio «Jerusalem Prize», outorgado a escritores preocupados por «a liberdade dos individuos na sociedade». Un dos seus traballo finais, *J'Accuse. The Dark Side of Nice* (1982), trata sobre un asunto legal no cal el e a súa familia se vion envoltos preto de Niza. No panfleto declarou que o crime organizado estaba florecendo en Niza e que o goberno protexía a corrupción tanto policial como xurídica. Isto produciu unha demanda por difamación, a cal perdeu. Foi reivindicado logo da súa morte, con todo, cando en 1994 o ex alcalde de Niza, Jacques Médecin foi condenado por varios crimes de corrupción e de delitos asociados, terminando en prisión.

Durante o último ano da súa vida, Greene viviu no pequeno resort de Vevey, en Lago Lemán en Suíza. deixara de atender a Misa e de confesarse nalgún momento entre os anos 50, pero ao parecer nos últimos anos da súa vida Greene recibía os sacramentos administrados por un sacerdote español quen se volveu o seu amigo, o Pai Leopodo Durán. Cando morreu á idade de 86 anos en 1991, foi enterrado nun cemiterio preto de Corsier-sur-Vevey.

En outubro de 2004 publicouse o terceiro e último volume de *The Life of Graham Greene* (*«A vida de Graham Greene»*) por Norman Sherry, o seu biógrafo oficial. A obra de Sherry revela que Greene continuou enviando reportes aos servizos de intelixencia británicos ata o final dos seus días. Isto levou aos académicos a formularse a seguinte pregunta, «Foi Greene un novelista que tamén era espía, ou foi a súa carreira literaria a pantalla perfecta?»

ADEUS ÁS ARMAS
de ERNEST HEMINGWAY

Novelista estadounidense cuxo estilo caracterizábase polos diálogos nítidos e lacónicos e pola descrición emocional suxerida. A súa vida e a súa obra exerceron unha gran influencia nos escritores estadounidenses da época. Moitas das súas obras están consideradas como clásicos da literatura en lingua inglesa. Hemingway naceu o 21 de xullo de 1899 en Oak Park, Illinois, en cuxo instituto estudou. Traballou como reporteiro do *Kansas City Star*, pero aos poucos meses alistouse como voluntario para conducir ambulancias en Italia durante a I Guerra Mundial. Máis tarde foi transferido ao exército italiano resultando ferido de gravidade. Logo da guerra foi correspondente do *Toronto Star* ata que se marchou a vivir a París, onde os escritores exiliados Ezra Pound e Gertrude Stein animárono a escribir obras literarias. A partir de 1927 pasou longas tempadas en Key West, Florida, en España e en África. Volveu a España, durante a Guerra Civil, como correspondente de guerra, cargo que tamén desempeñou na II Guerra Mundial. Máis tarde foi reporteiro do primeiro Exército de Estados Unidos. Aínda que non era soldado, participou en varias batallas. Logo da guerra, Hemingway estableceuse en Cuba, preto da Habana, e en 1958 en Ketchum, Idaho. Hemingway utilizou as súas experiencias de pescador, cazador e afeccionado ás corridas de touros nas súas obras. A súa vida aventureira levouno varias veces ás portas da morte: na Guerra Civil española cando estalaron bombas na habitación do seu hotel, na II Guerra Mundial ao chocar cun taxi durante os apagamentos de guerra, e en 1954 cando o seu avión se estrelou en África. Morreu en Ketchum o 2 de xullo de 1961, disparándose un tiro cunha escopeta.

Ernest Hemingway

Un dos escritores máis importantes entre as dúas guerras mundiais, Hemingway describe nos seus primeiros libros a vida de dous tipos de persoas. Por unha banda, homes e mulleres desposuídos pola II Guerra Mundial da súa fe nos valores morais nos que antes crían, e que viven desprezando todo de forma cínica excepto as súas propias necesidades afectivas. E por outro, homes de carácter simple e emocións primitivas, como os boxeadores profesionais e os toureiros, dos que describe as súas valentes e a miúdo inútiles batallas contra as circunstancias. Entre as súas primeiras obras atópanse os libros de contos *Tres relatos e dez poemas* (1923), o seu primeiro libro *No noso tempo* (1924), relatos que reflicten a súa mocidade, *Homes sen mulleres* (1927), libro que incluía o conto 'Os asasinos', notable pola súa descrición dunha morte inminente, e *O que gaña non leva nada* (1933), libro de relatos nos que describe as desgrazas dos europeos. A novela que lle deu a fama, *Festa* (1926), narra a historia dun grupo de estadounidenses e británicos que vagan sen rumbo fixo por Francia e España, membros da chamada "xeración perdida" do período posterior á I Guerra Mundial. En 1929 publicou a súa segunda novela importante, *Adeus ás armas*, conmovedora historia dun amor entre un oficial estadounidense do servizo de ambulancias e unha enfermeira inglesa que se desenvolve en Italia durante a guerra. Seguiron *Morte na tarde* (1932), artigos sobre corridas de touros, e *Os verdes outeiros de África* (1935), escritos sobre caza maior.

Charles Vidor e Rock Hudson preparando unha escea.

Hemingway explorara temas como a impotencia e o fracaso, pero ao final da década de 1930 empezou a pór de manifesto a súa preocupación polos problemas sociais. Tanto a súa novela *Ter e non ter* (1937) como a súa obra de teatro *A quinta columna*, publicada na quinta columna e *Os primeiros cincuenta e nove relatos* (1938), condenan duramente as inxustizas políticas e económicas. Dous dos seus mellores contos, 'A vida feliz de Francis Macomber' e 'As neves do Kilimanjaro', forman parte deste último libro. Na novela *Por quen dobran as campás* (1940), baseada na súa experiencia durante a Guerra Civil española, intenta demostrar que a perda de liberdade en calquera parte do mundo é sinal de que a liberdade atópase en perigo en todas partes. Polo número de exemplares vendidos, esta novela foi a súa obra de máis éxito. Durante a década seguinte, os seus únicos traballos literarios foron *Homes en guerra* (1942), que el editou, e a novela *Alén do río e entre as árbores* (1950). En 1952 Hemingway publicou *O vello e o mar*, unha novela curta, convincente e heroica sobre un vello pescador cubano, pola que gañou o Premio Pulitzer de Literatura en 1953. En 1954 foille concedido o Premio Nobel de Literatura. A súa última obra publicada en vida foi *Poemas completos* (1960). Os libros que se publicaron postumamente inclúen *París era unha festa* (1964), un relato dos seus primeiros anos en París e España, *Enviado especial* (1967), que reúne os seus artigos e reportaxes xornalísticas, *Primeiros artigos* (1970), a novela do mar *Illas no golfo* (1970) e a inacabada *O xardín do Edén* (1986). Deixou sen publicar 3.000 páxinas de manuscritos

MOITO RUÍDO E POUCAS NOCES
de W. SHAKESPEARE

Nado no ano 1564 en Stratford on Avon, Reino Unido, donde morreu en 1616. Dramaturgo e poeta. Terceiro dos oito fillos de John Shakespeare, un adiñeirado comerciante e político local, e Mary Arden, cuxa familia sufrira persecucións relixiosas derivadas da súa confesión católica, pouco ou nada se sabe da nenez e adolescencia de William Shakespeare.

William Shakespeare

Parece probable que estudase na Grammar School da súa localidade natal, aínda que se descoñece cantos anos e en que circunstancias. Segundo un coetáneo seu, William Shakespeare aprendeu «pouco latín e menos grego», e en todo caso parece tamén probable que abandonase a escola a temperá idade debido ás dificultades por que atravesaba o seu pai, xa fosen estas económicas ou derivadas da súa carreira política.

Sexa como sexa, sempre se considerou a Shakespeare como unha persoa culta, pero non en exceso, e iso posibilitou o nacemento de teorías segundo as cales sería tan só o home de palla de alguén desexoso de permanecer no anonimato literario. A iso contribuíu tamén o feito de que non se dispoña en absoluto de escritos ou cartas persoais do autor, quen parece que só escribiu, aparte da súa produción poética, obras para a escena.

A andaina de Shakespeare como dramaturgo empezou tras o seu traslado a Londres, onde rapidamente adquiriu fama e popularidade no seu traballo para a compañía Chaberlain´s Men, máis tarde coñecida como King´s Men, propietaria de dous teatros, The Globe e Blackfriars. Tamén representou, con éxito, na corte. Os seus inicios foron, con todo, humildes, e segundo as fontes traballou nos máis variados oficios, aínda que parece razoable supor que estivo desde o principio relacionado co teatro, posto que antes de consagrarse como autor era coñecido xa como actor.

A súa estancia na capital británica dátase, aproximadamente, entre 1590 e 1613, ano este último en que deixou de escribir e retirouse á súa localidade natal, onde adquiriu unha casa coñecida como New Place, mentres investía en bens inmobles de Londres a fortuna que conseguira amasar.

A publicación, en 1593, do seu poema «Venus e Adonis», moi ben acollido nos ambientes literarios londinenses, foi un dos seus primeiros éxitos. Da súa produción poética posterior cabe destacar *A violación de Lucrecia* (1594) e os *Sonetos* (1609), de temática amorosa e que por si sós situaríano entre os grandes da poesía anglosaxona.

Kenneth Branagh, un gran coñecedor da obra shakesperiana

Ray Bradbury

FAHRENHEIT 451
de RAY BRADBURY

Ray Douglas Bradbury (nacido o 22 de agosto de 1920) é un escritor estadounidense de obras do xénero de fantasía, terror e ciencia ficción. Escritor misterioso principalmente coñecido pola súa obra *Crónicas Marcianas*, un libro escrito en 1950 que é descrito como unha colección de historias curtas, ademais de ser unha novela, e en 1953 publica a distópica novela *Fahrenheit 451*. Está amplamente considerado como un dos escritores americanos máis grandes e máis populares da ficción especulativa durante o vixésimo século.

A súa familia mudouse varias veces desde o seu lugar de nacemento ata establecerse finalmente en Los Ángeles en 1934.

Bradbury foi un ávido lector na súa mocidade ademais dun escritor afeccionado. Non puido asistir á universidade por razóns económicas. Para gañarse a vida, comezou a vender periódicos. Posteriormente propuxo formarse de xeito autodidacta a través de libros, comezando a realizar os seus primeiros contos cunha máquina de escribir. Os seus traballos iniciais vendeunos a revistas, a comezos dos 40.

Existe un asteroide chamado (9766) Bradbury na súa honra.

Considérase a si mesmo «un narrador de contos con propósitos morais». As súas obras a miúdo producen no lector unha angustia metafísica, desconcertante, dado que reflicten a convicción de Bradbury de que o destino da humanidade é «percorrer espazos infinitos e padecer sufrimentos agobiadores para concluír vencido, contemplando a fin da eternidade.»

Un clima poético e un certo romanticismo son outros trazos persistentes na obra de Ray Bradbury, aínda que os seus temas están inspirados na vida diaria das persoas. Polas súas peculiares características

François Truffaut dirixiu en 1966 *Fahrenheit 451*

e temáticas a súa obra pode considerarse como expoñente do realismo épico, aínda que nunca a definiu deste modo.

Aínda que é Bradbury coñecido como escritor de ficción científica, el mesmo declarou que non é escritor de ciencia ficción senón de fantasía e que a única novela de ciencia ficción que escribiu é *Fahrenheit 451*.

James M. Cain

O CARTEIRO SEMPRE CHAMA DÚAS VECES
de JAMES M. CAIN

James Mallahan Cain naceu o 1 de xullo de 1892 e faleceu o 27 outubro de 1977, foi un escritor norteamericano, xornalista e novelista. Foi especialmente coñecido polas súas novelas de ambiente sórdido englobada dentro da novela negra, do que é un dos seus máximos representantes xunto con Raymond Chandler e Dashiell Hammet.

Cain naceu nunha familia católica de orixe irlandesa en Annapolis, no estado de Maryland. Fillo dun eminente profesor e unha cantante de ópera; herdou o amor

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

Lana Turner e John Garfield «poñendo a cen» o dramatismo na adaptación cinematográfica de *O carteiro sempre chama dúas veces,* dirixida por Tay Garnett no ano 1946.

pola música da súa nai, pero a esperanza de converterse nunha estrela decaeron cando a súa nai díxolle que a súa voz non era o bastante boa. Logo de graduarse no Colexio de Wáshington en 1917 alistouse no exército para combater en Francia no último ano da primeira guerra mundial e comezou a escribir para a revista da armada. De volta a Estados Unidos continuo co seu traballo de xornalista ata que comezou coas súas obras de ficción.

Cain fixo visible o seu amor pola música e a ópera en polo menos tres das súas obras: *Serenada*, *Mildred Pierce* e *Dous poden cantar*.

A crítica puntualizou que a fórmula básica da maioría das obras de Cain baséase case sempre nun home que cae por culpa dunha muller, e convértese nun criminal e cómplice dela.

Cain casou en tres ocasións, o seu matrimonio máis coñecido foi coa actriz Aileen Pringle, o seu segundo matrimonio, que acabou cun divorcio dous anos despois tras unha relación tempestuosa entre os dous cónxuxes.

Cain escribiu toda a súa vida, a maioría das súas novelas foron publicadas a partir de 1940, e nunca conseguiu repetir os seus éxitos da primeira etapa. Morreu á idade de 85 anos.

A LINGUA DAS BOLBORETAS
de MANUEL RIVAS

Naceu ou 26 de outubro de 1957 non barrio coruñés de Montealto. Comezou a súa carreira como xornalista moi novo, aos 15 anos, como meritorio no *O Ideal Galego*. Estudou Ciencias da Información en Madrid. Os seus primeiros artigos remóntanse á década dous anos 70.

Foi e é colaborador en diversos medios de comunicación galegos e españois *El País*, *O Ideal Galego*, *La Voz de Galicia*, sendo nomeado subdirector do *Diario 16* en Galiza. Tamén colaborou nas revistas *Teima* e *Man Común*, desenvolveu unha sección fixa no semanario *A Nosa Terra*, foi redactor xefe da sección de cultura do efémero semanario *O Globo* e chegou a ser o director da revista cultural *Luzes de Galiza*.

Na actualidade mantén unha columna semanal no xornal *El País*, onde comezou como correspondente coruñés e fixo numerosas intervencións en medios de comunicacións audiovisuais.

No campo da creación literaria, deuse a coñecer como cofundador do grupo poético Loia, na revista co mesmo nome apareceron as súas primeiras composicións en 1977. Dous anos despois publicou ou seu primeiro libro de poemas co que se revelou como unha voz distinta dentro dá lírica galega e polo poema «Pra escarnio e mal dizer» foi galardoado co Premio de Poesía Nova do Facho, ou primeiro dunha longa serie de premios que leva xa na súa carreira como escritor, narrador e poeta, resaltando entre todos eles a concesión non ano 1996 do Premio Nacional de Narrativa por *Que me queres, amor?,* unha obra escrita orixinariamente en lingua galega, premio polo que xa fora finalista oito anos antes pola novela *Un millón de vacas*.

(Abaixo) Imaxe do film de J.L. Cuerda *A lingua das bolboretas* (1999), baseada na novela homónima de Manuel Rivas (arriba).

Escribiu destacados libros de poemas, novelas, artigos e ensaios literarios. Considerado pola crítica como un revolucionario da literatura galega contemporánea sendo un personaxe comprometido coa súa terra e coa súa cultura. Unha parte da súa produción editorial (os ensaios) deriva da súa prolífica carreira como xornalista.

A súa obra literaria está escrita orixinalmente en galego e é considerado na actualidade coma ou escritor galego con máis proxección internacional, estando a súa obra traducida a vinte idiomas, entre eles o francés, italiano, inglés, alemán, grego, turco, ruso, finés, holandés, croata e xaponés.

Foi membro fundador de Greenpeace, polo que non resulta estraño o seu grao de implicación persoal en actividades relacionadas coa catástrofe do Prestige nas costas galegas coma a creación dá plataforma cidadá Nunca Máis ou máis recentemente coa vaga de lumes do ano 2006 no territorio galego.

Está casado con María Isabel López e Mariño e ten dous fillos, un home e unha muller. O fillo, Martiño Rivas, é actor. Dende hai moitos anos reside en Vimianzo.

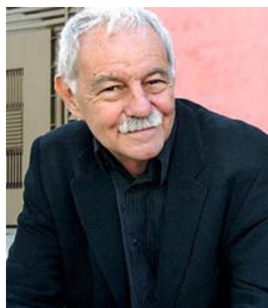
A VERDADE SOBRE O CASO SAVOLTA
de EDUARDO MENDOZA

Naceu na cidade de Barcelona en 1943, fillo dun fiscal e unha ama de casa. Desde 1960 e durante cinco anos máis, estudou dereito. Entre 1973 e 1982 viviu en Nova York, onde se desprazou para traballar como intérprete da ONU.

Mantivo unha intensa relación con novelistas como Juan Benet ou Juan García Hortelano, así como co poeta Pere Gimferrer (editor de moitas das súas obras en España) e, por suposto, co seu veciño, Félix de Azúa.

En 1975 aparece a súa primeira novela e a que o lanzaría á fama, *A verdade sobre o caso Savolta*, na que se pode observar a capacidade do autor de utilizar habilmente diferentes discursos e estilos narrativos. A novela é considerada por moitos como a precursora do cambio que daría a sociedade española e, á súa vez, tamén como a primeira novela da transición democrática. Narra con mestría o panorama das loitas sindicais de principios do século XX, mostrando a realidade social, cultural e económica da Barcelona da época. A penas uns meses logo da súa publicación morre o ditador Francisco Franco e un ano máis tarde, Mendoza recibe o Premio da Crítica.

Eduardo Mendoza (esquerda) e Antonio Drove (dereita). O autor da novela e o director do filme *A verdade sobre o caso Savolta* (1978).

Nicholas Sparks (esquerda) e Nick Cassavetes (dereita). O autor da novela e o director do filme *O diario de Noa* (2004).

Dentro da obra de Mendoza cabe destacar a saga protagonizada por un personaxe peculiar: Ceferino, unha sorte de detective encerrado nun manicomio. A primeira das novelas, *O misterio da cripta embruxada* (1979) é unha parodia con momentos hilarantes que mestura trazos da novela negra co relato gótico.

A segunda novela da saga é *O labirinto das olivas*, que aparece en 1982 e no que o autor demostra a súa solidez como parodista e consolídase como un dos autores con máis éxito de vendas. Pecha a saga de detectives con *A aventura do tocador de señoras*, publicada en xaneiro de 2001.

Probablemente a súa novela máis aplaudida sexa *A cidade dos prodixios* (1986), na que se mostra a evolución social e urbana de Barcelona entre as dúas exposicións universais de 1888 e 1929.

O DIARIO DE NOA
de NICHOLAS CHARLES SPARKS

Nicholas Charles Sparks naceu en Omaha, Nebraska o 31 de decembro de 1965.

É o segundo fillo de Patrick Michael profesor e Jill Emma Marie Sparks ama de casa.

Graduouse pola Universidade de Notre Dáme, Indiana (unha das máis prestixiosas de Estados Unidos); traballou en diversos oficios antes de dedicarse a escribir.

A súa primeira novela é *O diario de Noa* inspirada na historia real dos avós da súa esposa, ademais foi traducida a dezaoito idiomas e durante máis dun ano ocupou os primeiros postos de vendas nos Estados Unidos. A partir de aí, todas as súas seguintes novelas que alcanzaron o primeiro posto nas listas de libros máis vendidos (Bestsellers) en Estados Unidos, o que sitúa a Sparks como un dos autores máis populares do mundo, feito que levou as súas novelas ao cine de Hollywood.

XVIII CERTAME FOTOGRAFÍA DE MEDIO AMBIENTE 2008

O ATENEO FERROLÁN, con motivo da celebración do DÍA MUNDIAL DE MEDIO AMBIENTE, organiza un concurso fotográfico para afeccionados e profesionais, que se rexerá polas seguintes :

BASES

TEMA: Estará relacionado coa Ecoloxía nos seus diferentes aspectos (fauna, flora, paisaxe, agresións...). Non se aceptarán a concurso fotografías de pitiños, niños, nin ningunha imaxe que poda implicar sufrimento ou dano dun ser vivo. No caso de imaxes en cativerio, será necesario mencionar dita circunstancia.

PARTICIPANTES: Estará aberto a todas as persoas interesadas no tema, sexan afeccionadas ou profesionais da fotografía.

OBRAS: Cada participante poderá enviar un máximo de TRES fotografías, en branco e negro ou cor, podendo acceder soamente a un dos premios.
Non se admitirán fotografías publicadas ou premiadas noutros concursos. Tampouco se aceptarán colaxes, montaxes, fotografías pintadas nin manipuladas dixitalmente que alteren as imaxes máis alá do que se pode chegar a modificar mediante os procesos de fotografía tradicional.
Os participantes responsabilizaranse así mesmo de que non existan dereitos sobre as imaxes de terceiras persoas, así como de calquera reclamación que poida xurdir sobre as mesmas no que se refire a dereitos de imaxe. Estes dereitos estenderanse a fotografías do autor que teñan unha grande similitude coas presentadas a concurso.

TAMAÑO: Ningunha das fotografías presentadas poderá exceder no seu lado maior de 40 cms., nin este poderá ser inferior a 24 cms. As fotografías **deberán presentarse** montadas sobre unha cartolina con dous tamaños únicos de 30 x 40 ou 40 x 50 cms.

PLICAS: Os participantes indicarán o pseudónimo do autor e o título da fotografía no reverso da cartolina na que deberá montarse cada foto. No interior dun sobre pechado que leve o pseudónimo, figurarán os seus datos persoais: nome, apelidos, NIF, enderezo, teléfono, e-mail e pseudónimo utilizado.

ENVÍOS: As fotografías enviaranse ao seguinte enderezo:
ATENEO FERROLÁN
Rúa Magdalena, 202-204, 1º
CP 15402, FERROL
A organización velará pola correcta conservación das obras presentadas. Aínda así, non se fai responsable de calquera dano que de maneira involuntaria poidan padecer as fotografías.

PRAZO: O prazo de admisión remata o venres 23 de maio de 2008

XURADO : O xurado estará formado por TRES persoas cualificadas no campo da fotografía. A secretaría recaerá nun representante do Ateneo. A decisión do xurado será inapelable e darase a coñecer o día 5 de xuño, no acto de inauguración da Exposición, coincidindo coa celebración do Día Mundial do Medio Ambiente.
A organización terá o dereito de reprodución das fotografías premiadas, que poderán ser utilizadas libremente e sen compensación económica, con finalidades relacionadas co concurso de Fotografía de Natureza ou coas actividades do Ateneo Ferrolán que non conlevan ánimo de lucro. Para isto e para valorar a fidelidade das copias presentadas os gañadores deberán presentar os orixinais antes de percibir os respectivos premios. En caso de utilizar para a captación das fotografías medios dixitais remitirase o ficheiro e tamén o arquivo do que se obtivo a copia para realizar as comprobacións necesarias.

PREMIOS:
1º: 900 euros
2º: 300 euros
3º: 150 euros

Se as obras presentadas non alcanzasen a calidade necesaria, a criterio do xurado e por unanimidade, os premios poderán ser declarados desertos. Se con posterioridade á concesión dos premios se tivese coñecemento de anomalía ou incumprimento das Bases, procederase á revogación do mesmo, recorrendo a calquera forma adecuada dentro do ordenamento xurídico.

ENTREGA DE PREMIOS: Farase o día 5 de xuño no acto de inauguración da Exposición.

EXPOSICIÓNS: Coas fotografías seleccionadas farase unha primeira Exposición no Ateneo Ferrolán, dende o luns día 5 até o día 30 de xuño. A Organización, facendo uso dos seus dereitos, realizará unha itinerancia da Mostra durante o resto do ano 2008. Dentro da itinerancia contémplase a súa mostra no Outono Fotográfico de Ourense. As fotografías seleccionadas para esta Mostra quedarán a disposición do Ateneo Ferrolán ata o día 31 de decembro.

DEVOLUCIÓNS: Devolveranse aquelas obras que veñan acompañadas dun sobre prefranqueado ou aquelas que sexan recollidas persoalmente no Ateneo Ferrolán, establecendo un prazo de 60 días a partir da clausura da Exposición. Transcorrido o mesmo entenderase que os autores renuncian a calquera dereito sobre as fotos presentadas.

OBSERVACIÓNS: *A participación no Concurso implica a total aceptación destas bases. *Os casos non contemplados nestas BASES serán resoltos polo xurado.

AGRADECEMENTOS: Á **Casa da Xuventude de Ourense**, por incluír as fotos seleccionadas na súa Mostra, no conxunto de exposicións que compoñen tan prestixioso evento no mundo da imaxe.

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

DÍA MUNDIAL DO TEATRO 27 DE MARZO DE 2008

O DIA MUNDIAL DO TEATRO foi creado en 1961 polo Instituto Internacional do Teatro (ITI). Dende entón, todos os 27 de marzo os centros do ITI e a comunidade teatral internacional conmemoran a ocasión a través de diferentes eventos e actos públicos.

Un dos máis importantes é a circulación da Mensaxe Internacional, tradicionalmente escrita por unha personalidade do teatro de talla mundial convidada polo Instituto Internacional do Teatro. Este ano, a mensaxe está asinada polo director canadense Robert Lepage (Quebec, 1957).

Mensaxe Internacional

por Robert Lepage

"Existen numerosas hipóteses sobre as orixes do teatro, pero a que máis me chama ten forma de fábula:

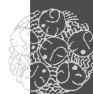
Unha noite, en tempos inmemoriais, un grupo de homes reuniuse nunha canteira para se quentar arredor do lume e contar historias. De súpeto, un deles tivo a idea de se erguer e utilizar a súa sombra para ilustrar o seu conto. Usando a luz das lapas fixo aparecer personaxes inmensos sobre os muros da canteira. Os outros, abraiados, recoñeceron un por un o forte e o débil, o opresor e o oprimido, o deus e o mortal.

Hoxe en día, a luz dos proxectores substituíu o lume orixinal, e a maquinaria escénica, os muros da canteira. E aínda que lles pese a algúns puristas, esta fábula lémbranos que a tecnoloxía está na mesma orixe do teatro e que non debera ser percibida como unha ameaza, senón como un elemento unificador.

A supervivencia da arte dramática depende da súa capacidade de se reinventar asumindo as novas ferramentas e as novas linguaxes. Se non, como podería o teatro seguir sendo testemuña dos grandes feitos da súa época e promover o entendemento entre os pobos, se el mesmo non dá probas de apertura? Como podería xactarse de ofrecer solucións aos problemas de intolerancia, de exclusión e de racismo se, na súa mesma práctica, se resiste a toda mestizaxe e integración?

Para representar o mundo en toda a súa complexidade, o artista debe propor formas e ideas novas e confiar na intelixencia do espectador, capaz de distinguir a silueta da humanidade neste xogo perpetuo de luces e sombras.

E é certo que de tanto xogar con lume, o home corre o risco de se queimar, pero ten tamén a posibilidade de abraiar e iluminar".

CARMELO TEIXEIRO MENÉNDEZ FALECEU O DÍA 5 DE FEBREIRO PASADO

Con profundo sentimento comunicamos o falecemento do noso querido amigo e compañeiro Carmelo Teixeiro Menéndez, ocorrido o día 5 de febreiro, como consecuencia da súa irreversible enfermidade.

Á súa esposa Victoria Fernández Paredes, a nosa compañeira, aos seus fillos Carmelo, José Ramón e Noé, familia e amigos, expresamos o noso fraternal e solidario abrazo.

Directivo da Asociación Cultural Fuco Buxán e coordinador do Comité Cidadán de Emerxencia para a Ria de Ferrol dedicou os dez últimos anos da súa vida a dirixir con eficacia, enerxía e constancia todas as actividades desenvolvidas en contra da ubicación da Planta de Gas, da defensa medioambiental de Ría e da vida dos seus habitantes.

Ademais, Carmelo Teixeiro desempeñou un importante papel na Transición política do noso país. Procedente das JOC, participou activamente no movemento sindical de Bazán dos anos sesenta (foi xurado nas eleccións de 1963) e na reconstrución do movemento socialista na comarca, pois foi fundador da USO, posteriormente dirixente da UXT e formou parte da dirección do PS de G-PSOE, desde 1978.

O seu traballo –sempre intenso, desinteresado e discreto– ao longo de toda a súa vida, polas causas sindicais, políticas e sociais, fai que nós –os seus compañeiros de tantos anos– sintámonos enormemente orgullosos e agradecidos de compartir con el amizade, inquedanzas e tarefas.

O seu exemplo e a súa memoria compartida alentaranos sempre e estimularanos a seguir desenvolvendo cantas actividades contribúan a facer outro mundo posible.

"POLO DEREITO A VIVIRMOS EN GALEGO" 18 DE MAIO DE 2008

MANIFESTO

As persoas e entidades que apoiamos a manifestación nacional "Polo dereito a vivirmos en galego" este 18 de maio de 2008, declaramos:

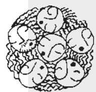
1) Consideramos que vivir en galego é un dereito inalienábel das persoas na Galiza, e un dos dereitos humanos elementais que temos como pobo. Lembramos que o galego é o único idioma natural de Galiza, e que mesmo o Estatuto de Autonomía o cualifica como "a lingua propia" do país, o que nos une como galegas e como galegos. O pobo galego ten dereito a que a súa lingua ocupe todos os ámbitos da vida social propios de calquera idioma, con dignidade e con normalidade.

2) Consecuentemente, deben existir as garantías para podermos vivir en galego, o que esixe compromisos, así como a aplicación e a adopción das disposicións legais necesarias por parte das Administracións públicas.

3) Denunciamos e alertamos contra os que, apuntándose agora á defensa dun suposto bilingüismo, un bilingüismo dunha soa cara, pretenden unicamente o mantemento da diglosia e a desaparición do galego. Ou, o que é o mesmo, a negación do dereito colectivo á normalidade de usos da nosa lingua en todos os ámbitos.

4) Chamamos ao compromiso persoal de todas e todos coa lingua galega. Usémola en todos os ámbitos: comezando pola familia, coas nosas nenas e nenos, no noso traballo, nas relacións coa administración, no noso tempo de lecer, etc. O futuro do galego depende de nós.

E, en consecuencia, á manifestación nacional que co mesmo lema terá lugar o próximo 18 de maio ás 12 da mañá na Alameda de Santiago de Compostela.

UNHA REHABILITACIÓN QUE CHEGA! UN COMPROMISO DA CORPORACIÓN ACTUAL MARZO 2008

UN PROXECTO APROBADO nun PLENO MUNICIPAL no ano 2002 - 2003 para actuacións neste emblemático edificio do século XVIII do Legado Carbajal e para sede deste ATENEO FERROLÁN.

Proxecto realizado polo arquitecto ALFREDO ALCALÁ NAVARRO, para a intervención e restauración do edificio nº 202-204 da Rúa Magdalena, propiedade do Concello de Ferrol e para uso do ATENEO FERROLÁN, respectando o espazo que está a ocupar a asociación asistencial DYA.

PROXECTO DE REHABILITACIÓN APROBADO NO ANO 2003 que daría solución a toda a grave situación na que nos atopamos (falta de ESPAZO para a nosa Hemeroteca-Biblioteca, goteiras, derrube parcial do tellado, accesos, ...) **e que está paralizado dende entón sen ningunha explicación ....**

PROXECTO, ENCARGADO E PAGADO AO ARQUITECTO D. ALFREDO ALCALÁ, DO QUE DÁBAMOS CONTA AOS SOCIOS/AS E PÚBLICO EN XERAL NA REVISTA "ATENEA" Nº 15 (ABRIL 2004) CO SUXESTIVO TÍTULO "UN ATENEO PARA O SÉCULO XXI", CONTANDO COA APROBACIÓN DO ANTERIOR CONCELLEIRO DE URBANISMO PARA FACELO.

ARDE O ATENEO

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

LEMBRANZAS DE...

RICARDO PENA

O PINTOR III: O GRUPO DE PINTORES DA E.N. BAZÁN

Entre os anos 40-50, aparece un grupo de afeccionados á pintura da paisaxe seguindo o estilo impresionista, que de forma autodidacta se dedican nos seus días libres a percorrer toda a comarca ferrolá pintando paisaxes ou mariñas, temas que atopamos con abundante fermosura por toda a periferia do noso Ferrol. E tal era a afección deste grupo que até a mesma prensa local os bautizou co nome de *"Escuela Ferrolana"*.

Este grupo (empezando polos de máis idade) estaba formado por Carmelo González, Rafael Vilela, Tolín López Porta, Juan Pérez Casal, Paco Iglesias, Ricardo Pena, Vázquez Doce, González Collado, Aquilino Eiriz e o mugardés Manolo Piñeiro Pose. Máis tarde seguíronnos outros máis novos, tales como Vicente Vigo, Avelino Castro, Braxe, Rey, Juan Abeledo e outros máis.

Carmelo González era o máis bulidor, percorrendo os campos á velocidade dun ciclón, e de tal maneira que contaxiaba aos demais.

Vilela era o máis elegante, sempre cuberto do seu inseparable sombreiro, cigarro en boca e pintando sempre de pé, e logrando uns fermosísimos apuntamentos do máis puro impresionismo.

Paco Iglesias, foi, sen dúbida, un dos mellores retratistas de Galicia, deixando nesta modalidade abundantísima obra, así como tamén, as súas paisaxes e as súas mariñas.

Tolín López Porta, era un pintor sosegado, meticuloso, de tal maneira que, antes de tomar os pinceis observaba e pensaba para logo, aplicar as cores. Este inolvidable amigo, ademais de excellente pintor, lembrareino sempre como unha excelente persoa. El foi o primeiro en publicar na prensa un artigo sobre unha das miñas primeiras exposicións, cuxo artigo gardo como unha entrañable lembranza deste grande amigo.

Antolín Porta foi tamén presidente do *Real Coro Toxos e Froles*.

Case todos nós nos abastecíamos na tenda de *"El Correo Gallego"* que estaba na rúa Real. O material que nos ofrecía este establecemento non era precisamente de primeira calidade, mais era o que conviña aos nosos petos, porque esta afección resulta un pouco cara, e naqueles tempos máis aínda.

Eu quero manifestar o meu agradecemento a todas as ferrolás e ferroláns por terme axudado visitando as exposicións e recibindo deles ese ánimo que tanto agradecemos os pintores. E estou seguro que os meus queridos compañeiros que xa se foron, sumaríanse a este agradecemento.

Aí vos deixamos esas paisaxes e mariñas arrincados da beleza desta bendita terra cos seus vales esmeralda e as súas rías de brumosas e plácidas augas.

Eu creo que ese grupo de pintores nos podemos considerar verdadeiros ecoloxistas, porque amamos e mimamos a natureza durante os longos anos da nosa vida; e cando comezou a cruel e salvaxe queima de montes e bosques, o noso cabreo podía ser igual ou superior ao dos seus propios donos.

Naqueles tempos non se dispoñía de medios de comunicación, só se contaba co tranvía e cunha bicicleta (se a tiñas) e do contrario... patitas que te quero. Pero todo aquilo era moi saúdable e facíamolo cheos de alegría. Os temas máis visitados eran: o Lodairo, a ponte romana de Santa Cecilia, Chamorro e o fermosísimo val de Doniños, cuxos atardeceres vistos dende o alto de Calón era a máis sublime das marabillas.

Outra das "pragas" que destrozou a singular beleza da nosa terra, foi o horrendo eucalipto. O fermoso val de Doniños ao que acabo de referirme xa non se ve. As nosas fragas que, cando aparecía o outono convertíanse nunha explosión de luz e cor, tamén desapareceron. Pero como se permitiu tal animalada? Eu ultimamente para pintar un cadro de pinos, abeduis ou castiñeiros tiven que desprazarme a Xermade ou Santaballa, cando nos anos 50 todo isto o tiña a dous quilómetros de Ferrol, ou tamén en Sillobre ou Lavandeira.

A primeira "guerra" contra os eucaliptos comezou en Doniños, a cuxo problema se lle chamou (creo eu) *"Los Julios"* pola contenda creada entre dous persoaxes. Tamén en Fontá (Doniños) había unhas preciosas cañotas que, en certo día despraceime na miña vella bicicleta ate aquel lugar coa fin de facer un deses moitos apuntamentos do natural que realicei ao longo da miña vida pictórica, e ao chegar ao lugar de referencia atopeime coa sorpresa de que as ditosas cañotas estaban cortadas e estaban todas tumbadas dando a sensación de soldados caídos na batalla. O meu cabreo foi de campionato; e non só por non poder pintar, senón aínda máis polo feito de ter cometida a parvada de facer desaparecer aquel pequeno pero fermoso souto.

Naqueles días había certa disputa entre o cura de Doniños e o meu bo amigo e compañeiro Antonio Mesejo, e non quero aventurarme a pensar que aquilo tivese algo que ver coa desfeita. Pero o caso é que ao día seguinte ao chegar ao traballo lle conto o detalle ao amigo Antonio, e me di: "Pero puidéchelos pintar igual deitados e despois dábaslle volta ao cadro".

Outro dos lugares onde gocei moito pintando foron As Neves e A Capela e sobre todo as paisaxes nevadas tan preciosas naqueles lugares.

Dicía o gran mestre Imeldo Corral, que en certa ocasión ao terminar un cadro axeonllouse no campo, e cos brazos en cruz deu grazas á nai natureza. E isto é en realidade o que algunhas veces se sinte no profundo silencio da paisaxe. ⌘

REHABILITACIÓN DO ATENEO XA!

CÁNTIGA
(5 de xuño de 1869)

No xardín unha noite sentada
ó refrexo do branco luar,
unha nena choraba sin trégolas
os desdés dun ingrato galán.
I a coitada entre queixas decía:
«Xa no mundo non teño ninguén,
vou morrer e non ven os meus ollos
os olliños do meu doce ben».
Os seus ecos de malenconía
camiñaban nas alas do vento,
i o lamento
repetía:
«¡Vou morrer e non ven ó meu ben!»

Lonxe dela, de pé sobre a popa
dun aleve negreiro vapor,
emigrado, camiño de América
vai o probe, infelís amador.
I ó mirar as xentís anduriñas
cara a terra que deixa cruzar:
«Quen pudera dar volta -pensaba-,
quen pudera convosco voar!...»
Mais as aves i o buque fuxían
sin ouír seus amargos lamentos;
sólo os ventos
repetían:
«¡Quen pudera convosco voar!»

Noites craras, de aromas e lúa,
desde entón ¡que tristeza en vós hai
prós que viron chorar unha nena,
prós que viron un barco marchar!...
Dun amor celestial, verdadeiro,
quedou sólo, de bágoas a proba,
unha cova
nun outeiro
i on cadavre no fondo do mar.

O MAIO
(1880)

Aquí vén o maio
de frores cuberto....
puxéronse á porta
catándome os nenos;
i os puchos furados
pra min estendendo,
pedíronme crocas
dos meus castiñeiros.
Pasai, rapaciños,
calados e quedos;
que o que é polo de hoxe
que darvos non teño.
Eu sónvo-lo probe
do pobo gallego:
pra min non hai maio,
¡pra min sempre é inverno!...
Cando eu me atopare
de dono liberto
i o pan no me quiten
trabucos nin préstemos,
e como'os do abade
frorezan meus eidos,
chegado habrá estonces
o maio que eu quero.
¿Queredes castañas
dos meus castiñeiros?...
Cantádeme un maio
sin bruxas nin demos:
un maio sin segas,
usuras nin preitos,
sin quintas, nin portas,
nin foros, nin cregos.

Curros Enríquez